

Mitä *Urantia-kirja* sanoo Raamatusta

SEPPO KANERVA

Mikä Raamattu on

Vaikka jotkut toisin uskovat ja väittävät, Raamattu ei ole Jumalan Sanaa. Se ei myöskään ole Jumalan kerralla sellaisenaan antama lahja. Raamattu ei ole jumalallinen ilmoitus ihmiskunnalle. Mutta olkoon hän, joka toisin uskoo, onnellinen uskossaan. Me sen sijaan lähdemme siitä, että Raamattu on kiistelty ja kiistanalainen kokoelma satoja vuosia vanhoja uskonnollisiksi miellettyjä kirjoituksia, joista raamatuntutkijatkin ikään kuin *Urantia-kirjan* ilmoituksen vahvistaen ovat sitä mieltä, että kaikki kyseiset kirjoitukset ovat vuosisatojen myötä muuttuneet; toiset perinpohjin, toiset vähemmän, mutta niin että alkuperäistä tekstiä on enää mahdotonta rekonstruoida.

Sana *Raamattu* esiintyy vain Raamatun suomenoksessa ja siinäkin vain Uudessa testamentissa kaksi kertaa. Muutoin Uudessa testamentissa puhutaan ”kirjoituksista”, joilla viitataan Vanhan testamentin kirjoituksiin; samaa tarkoittaa myös ilmaisu ”Laki ja profeetat”. Seikka merkitsee sitä, ettei mitään Raamattu-nimistä kirjakokoelmaa vielä ollut olemassa, kun viimeiset Raamattuun sisällytetyt kirjat ja kirjeet kirjoitettiin toisella vuosisadalla jKr.

Sana ’raamattu’ on väännös kreikankielisestä sanasta ’grammata’, jonka merkitys on ’kirjoituksia’. Suomessakin toisinaan ja muissa kielissä yksinomaisesti käytetty sana ’biblia’ (piplia) on sekin kreikkaa ja merkitsee ’kirjoja’. Joillekuille asiasta entuudestaan tietämättömille saattaa olla järkytys kuulla, että edes se ei ole yksiselitteistä, mitä kirjoituksia Raamattuun kuuluu. Juutalaisen, essealaisen, jehovantodistajan, katolisen, ortodoksin, anglikaanin ja luterilaisen Raamatut eivät ole yhdenmukaisia. On siis hyvä selvittää ensiksi, mistä kirjoituksista erilaiset Raamatut koostuvat.

Tiedämme, että luterilaisessa Raamatussa on kaksi osaa: Vanha testamenti ja Uusi testamenti. Juutalaisten Raamatusta tietenkin puuttuu Uusi testamenti, mutta toisaalta muun muassa anglikaanisessa Raamatussa on Vanhan ja Uuden tes-

tamentin välissä vaihteleva mutta lukuisahko määrä kirjoituksia, joita kutsutaan apokryfisiksi kirjoituksiksi tai deuterokaanonin kirjoiksi. Protestanttiossa Raamatussa ei näitä kirjoituksia esiinny. Katolisissa Raamatuissa kyseiset teokset on sisällytetty Vanhan testamentin kirjojen sekaan kukin luonteensa mukaiselle paikalleen. Protestanttinen ja katolinen Vanha testamentti eroavat siis melkoisesti toisistaan.

Sitä tiettyihin periaatteisiin nojautuvaa luetteloa, joka määrittelee Raamatun johonkin versioon sisältyvät kirjat, kutsutaan *kaanoniksi*. Tarkastelkaamme siis näitä erilaisia kaanoneita.

Septuagintan kaanon. *Urantia-kirja* vahvistaa tiedon, jonka mukaan Septuaginta on Egyptin kuninkaan Ptolemaios II:n (285–246 eKr) vasta perustettua Aleksandrian kirjastoa varten käännättämä heprealaiskirjoitusten kokoelma. Vanhin olemassa oleva Vanhan testamentin kaanon sisältyy nimenomaan tähän Aleksandriassa 200-luvulla eKr valmistuneeseen kreikankieliseen heprealaiskirjoitusten käännökseen, jota kutsutaan *Septuagintaksi*. Septuaginta on latinankielinen seitsemääkymmentä tarkoittava lukusana; käännös tunnetaan tällä nimellä siksi, että legendan mukaan käännöstyön teki seitsemänkymmentä kääntäjää. Vaikka Septuaginta on heprealaiskirjoituksista tehty käännös, johon vuosikymmenten mittaan tehtiin useita lisäyksiä ja korjauksia, siihen sisältyy monia kirjoja, joita ei enää nykyisessä juutalaisten kaanonissa ole; kirjoitusten järjestys on niin ikään osittain erilainen. Septuagintan kaanonin mukaiset kirjoitukset sisältyvät sen sijaan kyllä katoliseen ja

ortodoksiin kaanoneihin, joissa ne muodostavat valtaosan deuterokaanonista. Deuterokaanonin kirjoihin kuuluvat mm. Juuditin kirja, Jeesus Siirakin kirja (Ecclesiasticus) ja Heenokin kirja. Toisaalta Danielin kirja ja Makkabealaiskirjat eivät sisälly Septuagintaan, sillä ne on kirjoitettu Septuagintan valmistumisen jälkeen. Makkabealaiskirjat 1 ja 2 sisältyvät siitä huolimatta katoliseen ja niiden lisäksi Makkabealaiskirjat 3 ja 4 ortodoksiin kaanoneihin, mutta eivät juutalaiseen kaanoniin. Makkabealaiskirjat eivät kuulu protestanttiseen kaanoniin.

Heprealaiskaanon. Heprealaiskirjoitukset on ryhmitelty kolmeksi kokonaisuudeksi: Laki (Toora), Profeetat (Nebiim) ja Kirjoitukset (Ketubim). Näistä puolestaan Kirjoitukset on jaoteltavissa lyyrisiksi kirjoituksiksi ja nk. viisauksikirjallisuudeksi. Kirjoitusten järjestys on kuitenkin vuosisatojen myötä useaan kertaan muuttunut. Heprealaiskirjoitusten kolmijakoisesta kokonaisuudesta käytetään lyhennettä *Tanak*. Laki käsittää viisi niin kutsuttua Mooseksen kirjaa, jotka ovat Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri ja Deuteronomium. Mainitut viisi kirjaa esiintyvät kaikissa Raamatun versioissa ja ne ovat kaikissa versioissa Raamatun viisi ensimmäistä kirjaa. Niistä käytetään usein kreikankielistä sanaa *pentateuk*, 'viisiosainen'. Profeettoihin kuuluvat Jesaja, Jeremia, Hesekiel, Daniel, Hoosea, Joel, Aamos, Obadja, Joonan, Miika, Nahum, Habakuk, Sefanja, Haggai, Sakarja ja Malakia. Profeetta-kirjoihin luetaan kuitenkin myös historiakertomukset Joosuan kirja, Tuomarien kirja ja kummatkin Kuninkaiden kirjat. Kirjoituksiin kuuluvat sitten loput Tanakin kirjat. Näitä ovat historiakertomukset Danielin, Esterin, Esra-Nehemian kirjat ja Aikakirjat sekä lisäksi kaunokirjalliset ja lyyriset Jobin, Sananlaskujen, Saarnaajan (Ecclesiastes), Laulujen laulun, Valitusvirsiensä ja Psalmien kirjat.

Heprealaiseen ja aramealaiseen apokryfikirjallisuuteen kuuluvat mm. Mooseksen taivaaseennousu, Baarukin kirja, Bel ja lohikäärme, Salomonin virret, Heenokin kirja (josta tunnetaan neljä eri versiota), Joonan kirja, Manassen rukous, Siirakin kirja ja Tobitin kirja.

Pentateukin kaanon vakiintui 500-luvulla eKr, Profeettojen kaanon 300-luvulla eKr ja Kirjoitusten kaanon vasta noin vuonna 90 jKr, mutta vielä senkin jälkeen kiisteltiin paljon joidenkin kirjoitusten poistamisesta heprealaiskaanonista. Heprealaiskaanon vakiintui lopullisesti vasta toisella Kristuksen jälkeisellä vuosisadalla.

Urantia-kirja kertoo lukuisista kirjoista, jotka on jätetty pois heprealaiskaanonista, ja jotka ovat jo tyystin hävinneet.

Samarialaiskaanon sisältää vain Pentateukin. Samaan ratkaisuun päätyivät aikanaan saddukeukset.

Katolinen kaanon. Katolinen kaanon on vanhin kristillinen kaanon. Uuden testamentin osalta katolisen ja protestanttisen kaanonin välillä ei ole eroa. Suuria eroja on sen sijaan Vanhan testamentin kohdalla. Katolinen kaanon pohjautuu Septuagintan kaanoniin sisältäen kirjoituksia, jotka eivät kuulu heprealaiskaanoniin ja jotka on poistettu protestanttisesta kaanonista mutta ei anglikaanisesta kaanonista. Näitä kirjoituksia ovat muiden muassa 1. ja 2. Makkabealaiskirja, 1. ja 2. Esdran kirja, Juuditin kirja, Esterin kirjan laajennus, Salomonin viisaus, Siirakin kirja ja Baarukin kirja.

Katolinen kaanon vakiintui paavi Innocentius I:n annettua asiasta vuonna 419 suosituksen vuonna 405 esitettyyn pyyntöön. Kaanon hyväksyttiin lopullisesti vasta Trenton ekumeenisessa neuvostossa, joka oli koolla vuodet 1545–1563.

Ortodoksinen kaanon on katolinen kaanon lisättyinä kolmannella ja neljännellä Makkabealaiskirjalla, joilla nimestään huolimatta ei ole juuri mitään yhteyttä hasmonealaisten sukuun eli makabeihin.

Protestanttinen kaanon on Vanhan testamentin osalta heprealaiskaanon, Uuden testamentin osalta yleiskristillinen kaanon.

”Kerettiläiskaanon”. Jotkin kristilliset kirkkokunnat eivät hyväksy Uuden testamentin kaanoniin Pietarin 2. kirjettä, Johanneksen 2. ja 3. kirjettä, Juudan kirjettä eivätkä Johanneksen ilmestystä. Jotkut luterilaiset suhtautuvat näihin kirjoihin samalla tavoin.

Ajatuksen Uuden testamentin kaanonista esitti ensi kerran Markion noin vuonna 150. Hän sulki Vanhan testamentin kristillisen kirjallisuuden ulkopuolelle. Uuden testamentin kaanonista on jätetty pois joukko kirjoituksia, joista käytetään nimitystä *apokryfiset* kirjat, mutta joita silti tutkiskellaan. Tällaisia kirjoituksia ovat muiden muassa Jaakobin protoevankeliumi, Tuomaan evankeliumi, Joosef-puusepän tarina, Nikodemuksen evankeliumi eli Pilatuksen teot, Bartolomeuksen evankeliumi, Heprealaisevankeliumi, Nasiirien evankeliumi, Apostolien epistola, Jaakobin apokryfon, Jeesuksen Kristuksen viisaus, Tuomaan kirja, Vapahtajan kaksinpuhelu, Pietarin teot, Johanneksen teot, Andreaan teot, Paavalin teot, Paavalin kolmas kirje korinttilaisille, Paavalin kirje

laodikealaisille, Paavalin ja Senecan kirjeenvaihto, Tiituksen epistola, Kristuksen epistola, Abgarin epistola, Pietarin ilmestys (kaksi versiota), Paavalin ilmestys (kaksi versiota), Jaakobin ensimmäinen ja toinen ilmestys, Hermas-paimen, Didahe ym. Kaikki mainitut kirjoitukset lienevät aivan muiden henkilöiden seipitelmää kuin niiden, joiden nimiin ne on pantu.

Kaikki Raamatun kirjat on tietenkin kirjoitettu vasta sen jälkeen, kun heprealaiset omaksuivat kirjoitustaidon. He omaksuivat kirjaimiston filistealaisilta, jotka puolestaan olivat poliittisia pakolaisia Kreetalta, joten heprealainen kirjaimisto perustuu viime kädessä Kreetan kirjaimistoon. *Urantia-kirja* kertoo heprealaisten ryhtyneen kirjoittamaan mainittavassa määrin vasta vuoden 900 eKr jälkeen. Ensimmäiset Raamatun kirjat ovat Elian, Aamoksen ja Hoosean kirjoitukset. Elian kirjoitukset eivät ole säilyneet erillisenä kirjana. *Urantia-kirjan* sanoin Israelin eli pohjoisen kuningaskunnan kuninkaiden Jehoasin ja hänen poikansa Jerobeamin aikana *[s]ananvapauden tukahduttamispyrkimys sai Elian, Aamoksen ja Hoosean aloittamaan salaisen kirjoitustyönsä, ja tästä varsinaisesti saivat alkunsa juutalaisten ja kristittyjen Raamatut.* [1074:2] Jehoas ja Jerobeam hallitsivat 800-luvulla eKr.

Raamatun kirjoitukset on kirjoitettu noin 650 vuoden aikana, vuodesta 550 eKr noin vuoteen 100 jKr. Ne sisältävät valtavan määrän aineistoa, joka on tuhansia vuosia vanhaa ja kulkeutunut suullisesti sukupolvelta toiselle. Vanhimmat kirjoitukset (Ketubím) ovat Psalmien kirjaan sisältyvät Ikhnatonin hymnit 1300-luvulta eKr, saalemilaisopettajien runolaulut suunnilleen samalta ajalta, egyptiläisen Amenemopen viisaudet Sanaanlaskujen kirjassa ja Mesopotamiasta peräisin oleva Jobin kirja.

Urantia-kirja opettaa, että *[U]skonnollisen ilmoituksen esittämiskertoja on ollut monia, mutta vain viidellä niistä on ollut käänteentekevä merkitys. Nämä olivat seuraavat* [1007:4]: 1) **Dalamatian opetukset** eli Planeettaprinssin esikunnan sadan ruumiillisen jäsenen esittämät opetukset vuosilta 500.000 – 200.000 eKr; 2) **Eedenin opetukset** eli Aatamin ja Eevan opetukset vuosilta 35.818–35.288 eKr; heidän kesken jääneitä ponnistuksiaan jatkoi heidän poikansa Seetin perustama seetiläinen pappiskunta vuosisatojen ajan; ilmoituksen vaikutus tyrehtyi vuoteen 2500 eKr mennessä; 3) **Saalemin Melkisedekin opetukset** eli Makiventa Melkisedekin opetukset vuosilta 1980–1886 eKr; hänen työtään jatkoivat saalemilaisopettajat vuosisatojen ajan, ja opetukset jättivät lähtemättömän

jälkensä maailman kaikkiin uskontoihin; opetukset muovasivat uskontoja ensimmäiselle vuosisadalle eKr saakka, ja sitä kautta opetusten vaikutus tuntuu vielä tänäkin päivänä; 4) **Jeesus Nasaretilaisen elämä ja opetukset** vuosilta 7 eKr–30 jKr; niiden pohjalta syntyi kristinusko; vääristyneessä muodossa opetuksia sisältyy myös yhdessä yhtä lailla vääristyneen juudaismin opetusten kanssa 600-luvulla jKr syntyneeseen islaminuskoon; 5) **Urantia-kirja**; viides käänteentekevä ilmoitus, joka koostuu kahdesta suuresta elementistä, varsinaisesta viidennestä aikakausikohtaisesta ilmoituksesta ja neljännen käänteentekevän ilmoituksen uudelleenesityksestä; sen vaikutus alkoi vuonna 1955. Käänteentekevien ilmoitusten lisäksi Raamatun kirjoituksiin on vaikuttanut 500-luvulla eKr tapahtunut *hengellisten vaikuttajien epätavallinen koordinoituminen* [1033:4] eli se Melkisedekin opetusten uudelleen esittäminen, joka tapahtui ihmisopettajien ja profeettojen toimin kuudennella vuosisadalla eKr. Heprealaiskirjoituksiin sisältyvät profeettojen kirjoitukset (Nebiím) ovat käytännöllisesti katsoen kaikki tältä ajalta. Melkisedekin opetukset tuntuvat koko Vanhassa testamentissa, siis myös Laissa (Toora) ja Kirjoituksissa (Ketubím).

Raamattu ei siis edellä esitetyn nojalla ole käänteentekevä ilmoitus, sillä sitä ei mainita käänteentekevien ilmoitusten luettelossa. Se sisältää siitä huolimatta ilmoituksellista aineistoa puhtaan ihmisperäisen kehitysuskonnon tuottaman aineiston rinnalla. Vanhan testamentin ilmoituksellinen aineisto on usein tuhansia vuosia vanhaa, ja suullisen perimätiedon varassa sukupolvelta toiselle siirtyessään se on enimmältään pahasti vääristynyt. Vanhan testamentin kirjoitusten alkuperä on monitahoinen. Kirjoituksissa on paljon ihmisperäisen kehitysuskonnon mukaista aineistoa, mutta kirjoituksissa on myös häivähdys Dalamatian opetuksista, samoin Eedenin opetuksista; niihin sisältyy runsaasti aineistoa Melkisedekin opetuksista ja vuoden 500 eKr tienoilla tapahtuneesta Melkisedekin opetusten uudelleen esittämisestä.

Uuden testamentin ilmoituksellinen aineisto on miltei kokonaan peräisin neljännessä aikakausikohtaisesta ilmoituksesta eli Jeesuksen opetuksista ja hänen elämästään. Tämäkään aineisto ei ole säilynyt puhtaana, alkuperäisenä eikä muuttumattomana, vaan siihen on sekoittunut suurin määrin kirjoittajien omaa ajattelua, omakohtaista kokemusta ja henkilökohtaista ilmoitusta; mitralaisuutta ja muita kehitysuskonnoista peräisin olevia käsityksiä.

Mitä *Urantia-kirja* sanoo Raamatusta

Viides käänteentekevä ilmoitus, *Urantia-kirja*, sanoo Raamatusta niin paljon, että tyhjentävää esitystä asiasta on lähes mahdotonta laatia. *Urantia-kirja* ensinnäkin lainaa kaikkia Raamatun kirjoja ja useita teoksia, jotka eivät kuulu kaikkiin Raamatun kaanoneihin, eli niin kutsuttuja apokryfisiä teoksia. Lainauksia on niin paljon, että niiden luetteleminen on tässä yhteydessä mahdotonta. Siteeraukset eivät ole läheskään aina sanatarkasti Raamatun sanamuodon mukaisia. Asianomaista Raamatun kohtaa on joko oikaistu tai sitten se on palautettu alkuperäiseen muotoonsa. Toisekseen *Urantia-kirja* oikoo monia Raamatusta esiintyviä virheellisiä käsityksiä. Kolmanneksi *Urantia-kirja* selvittää monien Raamatun kirjoitusten historiaa, neljänneksi *Urantia-kirja* esittää Raamatusta tai heprealaiskirjoituksista yleisluontoisia arvioita ja huomioita ja viidenneksi *Urantia-kirja* esittää teologisia ja filosofisia käsityksiä, jotka ovat Raamatun filosofian ja teologian vastaisia ja niitä oikaisevia ja korjaavia.

1. Mitä *Urantia-kirja* kertoo Raamatun eri kirjojen taustasta ja luonteesta

Kun otetaan huomioon se tosiasia, että eksodus eli heprealaisten Egyptistä-lähtö on Israelin ”pyhän historian” alkukohta ja toimii Raamatun koko filosofisen ajattelun pohjana, on tarpeellista, että käsittelemme tätä asiaa ensimmäisenä.

Niin kutsutuista Mooseksen kirjoista kerrotaan se jo raamatuntutkijoidenkin myöntämä seikka, että ne eivät ole Mooseksen kirjoittamia. Moosesta ja hänen opetuksiaan käsittelevistä Raamatun tarinoista sanotaan, että ne kirjoitettiin muistiin miltei tuhat vuotta Mooseksen elämän jälkeen vielä olemassa olleen perimätiedon mukaisena (838:2). Papit kirjoittivat Genesikseen sisältyvän luomiskertomuksen vasta Babylonin vankeuden jälkeen 500-luvulla eKr, ja se pohjautuu heidän Mesopotamiassa omaksumiinsa käsityksiin. Pappien tarinoita ei pidetty pyhinä kirjoituksina: *silloiset, noin vuoden 500 eKr heprealaiset eivät pitäneet näitä kirjoituksia jumalallisina ilmoituksina, vaan he suhtautuivat niihin paljolti samalla tavoin kuin myöhempien aikojen kansat suhtautuvat mytologisiin tarinoihin.* [838:3] *Urantia-kirjan* piirtämä kuva Mooseksesta on varsin ylistävä, häntä pidetään yhtenä ihmiskunnan suurimmista uskonnollisista johtajista. Mooseksen omat käsitykset olivat paljon edistyneempiä kuin olivat ne opetukset, joita hän voi tietämättömille heprealaisille esittää, ja jotka on osittain kirjattu Exodukseen.

Genesiksessä esiintyy myös tarina Abrahamista ja hänen jälkeläisistään, ja selittämättömänä sivuhenkilönä siellä vilahtaa tässä yhteydessä myös ”Saalemin kuningas” Melkisedek. *Urantia-kirjassa* kaikki nämä kertomukset asetetaan oikealle tolalleen ja kertomus Melkisedekistä on viidenteen aikakautiseen ilmoitukseen sisältyvä kolmannen ilmoituksen uudelleen esitys. Ihmiskunta ei ennen *Urantia-kirjaa* ole Melkisedekistä ja hänen todellisesta tehtävästään tiennyt mitään oikeaa. Genesiksessä esiintyy toinen käänteentekevä ilmoituskin, valtavasti vääristyneessä muodossa tosin. Aatamista ja Eevasta on tullut ensimmäinen ihmispari. *Urantia-kirja* kertoo todellisesta ensimmäisestä ihmisparista, joka eli muutamaa vuotta vaille miljoona vuotta sitten. Aatamin ja Eevan tehtävä selviää vain *Urantia-kirjasta*. Pohjana Genesiksen kertomukselle Aatamin kylkiluusta on ensimmäisen aikakautisen ilmoituksen alkuvaiheessa tapahtunut Planeettaprinssin aineellisen esikunnan jäsenten jälleenmaterialisointi ja ne toimenpiteet, joilla valikoiduilta ihmisrotujen edustajilta otettiin esikunnan jäseniin rotujemme geneettistä ainesta. Mutta on sinänsä hämmästyttävää, että nämä tarinat ylipäätään ovat säilyneet kymmenien ja jopa satojen tuhansien vuosien ajan. *Urantia-kirjassa* kerrotaan myös, miten ja miksi Baabelin torni pystytettiin, mikä on totuus niin kutsutusta ”vedenpaisumuksesta” ja Nooasta; siitä miten Mooseksen antamalla ”kymmenellä käskyllä” on esikuvansa jo Planeettaprinssin sekä Aatamin ja Eevan ajoilta.

Siitä, miten Tooraan ja Profeettoihin luetut historiakertomukset laadittiin, *Urantia-kirja* esittää mielenkiintoisen katsauksen: *Kun Babyloniassa vietetyn maanpakolaisuuden aikaiset papit olivat laatineet uuden esityksensä Jumalan väitetyksi yliluonnollisesta käyttäytymisestä heprealaisia kohtaan eli Vanhassa testamentissa esitetyn Israelin pyhän historian, sen jälkeen he hävittivät huolellisesti ja viimeistä myöten kaikki olemassa olleet muistiinmerkinnät heprealaisten kokemista vaiheista, eli sellaiset kirjat kuin ”Israelin kuningasten teot” ja ”Juudan kuningasten teot”, samoin kuin monet muut enemmän tai vähemmän täsmälliset heprealaisten historian kirjaukset.* [1070:4] Tämäkin seikka on jo raamatuntutkijoiden tiedossa, he ovat Vanhan testamentin teksteistä päätelleet, että näitä historiallisia teoksia on ollut kolmattakymmentä; useisiin niistä suorastaan nimeltä mainiten viitataan Vanhan testamentin tekstissä itsessään. Eli papit muistivat kyllä hävittää kyseiset kirjoitukset, mutta omasta sepitelmästään he unohtivat poistaa viittaukset niihin.

Urantia-kirja opettaa näiden kirjojen synnystä varsin paljastavia tietoja: *Heprealaiskansakunnan tuboutuminen ja vankeus Mesopotamiassa olisi heidän teologiansa avartumisen kannalta osoittautunut hyvinkin hyödylliseksi, ellei heidän papistonsa olisi ryhtynyt päättävääseen toimintaan sitä vastaan. Heidän kansakuntansa oli kukistunut Babylonin sotajoukkojen edessä, ja heidän kansallismielisyyteen perustuva Javhensa oli kärsinyt hengellisten johtajien esittämistä kansainvälisyyttä korostavista saarnoista. Se nimenomaan, että juutalaiset papit tunsivat mielipahaa kansallisen jumalansa menettämistä, pani heidät tuottamaan mahdollomat määrät keksittyjä tarinoita ja tavan takaa toistuvia ihmeen kaltaisia heprealaisen historian tapatumia, kun he pyrkivät palauttamaan juutalaisille valitun kansan aseman myös sen uuden ja avartuneen jumalakäsityksen puitteissa, jonka mukaan tämä kansainvälistynyt Jumala olisi kaikkien kansojen Jumala.* [1068:1]

Juutalaisten historia siis seipetettiin ja tästä johduu, ettei Raamattu kelpaa historioteokseksi. Babyloniaan siirretyt, vangitut ja muukalaisten hallitsemat juutalaiset koettivat kirjoittaa historiansa kokonaan uudelleen, sillä kirjoituksissa esiintyneet juutalaisten omaksunan egyptiläisen kaitselmuskäsityksen mukaiset lupaukset, joiden mukaan Jumala palkitsi vanhurskauden ja rankaisi kauhealla tavalla synnin, eivät näyttäneet toteutuvan muutoin kuin kauheiden rangaistusten osalta. *Urantia-kirja* opettaa näistä historiankirjoittajapeista seuraavaa: *Eivät he väittäneet kirjoittavansa henkeytyksen vallassa, eivät he väittäneet kirjoittavansa pyhää kirjaa. He olivat valmistelemassa vain oppikirjaa, jonka tarkoituksena oli pitää yllä heidän vankitovereidensa hupenevaa rohkeutta. Se, mitä he täsmälleen sanottuna tavoittelivat, oli heidän maanmiestensä kansallishengen ja taistelumielen kohottaminen. Myöhempien aikojen ihmisten asiana sitten oli näiden ja muiden kirjoitusten kokominen opaskirjaksi, jonka otaksutaan sisältävän erehlymättömiä opetuksia.* [1068:3]

Urantia-kirja jatkaa: *Mutta viisisataa vuotta muukalaishallitsijoiden herruutta oli liikaa jopa kärsivällisille ja pitkämielisille juutalaisille. Alkoi kuulua profeettojen ja pappien valituksia: ”Kuinka kauan, oi Herra, kuinka kauan?” Kun juutalainen vilpittömin sydämin tutki kirjoituksia, hänen hämmennyksensä oli sitäkin suurempi. Muinainen näkijä lupasi, että Jumala suojelisi ”valittua kansaansa” ja vapauttaisi sen. Aamos oli uhannut, että Jumala hylkäisi Israelin, elleivät he saattaisi taas voimaan kansallisen vanhurskauden normejaan. Viidennen Moosoksen kirjan kirjoittaja oli tuonut esille sen suuren valintatilanteen, jossa oltiin: valinnan hyvän ja pahan, siunauksen ja kirouksen välillä. Ensimmäinen Jesaja oli saarnannut siunauksellisesta pelastajakuninkaasta. Jere-*

mia oli julistanut sisäisen vanhurskauden aikakautta – sydämen kivitauluihin kirjoitettua liittoa. Toinen Jesaja puhui pelastuksesta ubrin ja lunastuksen kautta. Hesekeiel julisti vapautusta antaumuksellisen palvelun avulla ja Esra lupasi menestystä niille, jotka noudattaisivat lakia. Mutta kaikesta tästä huolimatta he yhäkin riutuivat orjuudessa, ja vapahdus siirtyi aina vain tuonnemmaksi. Silloin Daniel toi esiin draaman lähestyvistä ”kriisistä” – suuren kuvapatsaan murskaksilyömisestä ja välittömästi tapahtuvasta vanhurskauden ikaikaisen hallitusvallan, Messiaan valtakunnan, perustamisesta. [1071:1]

Urantia-kirja kertoo myös tällaisen historiankirjoituksen tuhoisista seurauksista: *sekä juutalaiset että kristityt kirjoittajat ovat häikäilemättä ja tuhoisin seurauksin käyttäneet hyväkseen heprealaisen historiaa. Heprealaisen maallinen historia on läpikotaisin dogmatisoitu. Siitä on tehty pyhää historiankirjoitusta edustava seipelmä, ja se kytkeytyy niin kutsuttujen kristittyjen kansakuntien moraalikäsitteisiin ja uskonkappaleisiin niin kiinteästi, ettei tämä vyyhti enää ole selvitettävissä.* [1071:4]

Urantia-kirja esittää luvussa 97 pitkähkön katsauksen juutalaisten ja israelilaisten todelliseen historiaan ja kertoo laajasti myös niiden profeettojen toiminnasta ja opetuksista, jotka eivät kirjoittaneet opetuksiaan kirjaan tai joiden kirjoituksia ei ole säilynyt. Siinä on kosolti yksityiskohtia, jotka eivät ole ennen olleet tunnettuja juuri siksi, että Raamatun tarkoitushakuisesti muokattujen kertomusten ohella ei ole olemassa juuri mitään historiallista lähdettä. Raamattuun sisältyvät tätä aikaa käsittelevät kertomukset syntyivät Babylonin vankeuden aikana 597–539 eKr. Kirjamme kertoo Vanhan testamentin juutalaisen uskonnon kehittyneen itse asiassa Baabelin vankeuden aikana (1075:2). *Urantia-kirjan* katsauksessa Israelin ja Juudan historiaan luodaan kuva todellisesta Saulista, Daavidista ja Salomosta; Israelin ja Juudan kuninkaista ja heidän hallinnostaan.

Seuraavaksi tarkastelemme, mitä *Urantia-kirjalla* on kerrottavanaan Raamatun kirjoituksista. Esitän ne lyhyesti kirjojen aikajärjestyksessä. Useimpien kirjoitusten ajoitus on tosin epävarmaa, ja lisäksi on otettava huomioon, että monet kirjoitukset sisältävät aineistoa huomattavastikin vanhemmilta ajoilta kuin ajalta, jolloin niille annettiin nykyisin tunnettu sanamuoto. Vanhin kirjoittanut profeetta oli Elia, mutta hänen kirjoituksensa eivät ole säilyneet. Hänestä kerrotaan kuitenkin kummassakin Kuninkaiden kirjassa ja kummassakin Aikakirjassa.

Aamoksen kirjasta sanotaan, että Aamoksen kirjoitukset ovat vanhimpia Vanhan testamentin tekstejä. (1074:3) Aamos uhkasi Jumalan hylkäävän Israelin, elleivät israelilaiset saattaisi taas voimaan kansallisen vanhurskauden normejaan. (1071:1) Sivulla 1065 Aamoksen toiminnasta esitetään laajahko katsaus, jossa todetaan Aamoksen julistaneen, että Jumala rankaisee rikollisuuden ja moraalittomuuden myös oman kansansa keskuudessa. Aamos korosti Jumalan oikeudenmukaisuutta ja sitä, että Jahve on kaikkien kansakuntien Jumala. (1065:4–1066:1)

Hoosea seurasi Aamosta. Hän herätti eloon käsityksen rakkauden Jumalasta. Hän saarnasi anteeksisaamista katumukseen, ei uhraamiseen, pohjautuen. (1066:2)

Jesajain kirja: Kummankin Jesajan toiminnasta ja julistuksesta esitetään pitkä katsaus sivuilla 1066–1067 ja 1068–1070. Jeesuksen tunnuslause ”Herran henki on minun päälläni, sillä hän on minut voidellut julistamaan ilosanomaa nöyrille, lähettänyt minut sitomaan särjettyjä sydämiä, julistamaan vangituille vapautusta ja kahlituille kirkvoitusta” on ensimmäisen Jesajan kirjoituksista. Ensimmäisestä Jesajasta sanotaan muun muassa, että hän saarnasi lakkaamatta Jumalan iankaikkisuutta, hänen loputonta viisauttaan, hänen luotettavuutensa täydellisyyttä. (1066:6) **Toisesta Jesajasta** sanotaan: *Yksikään profeetta tai uskonnollinen johtaja, joka esiintyi Makiventan ja Jeesuksen ajan välillä, ei yltänyt siihen korkeaan jumalakäsitykseen, jota toinen Jesaja julisti... Jumala, jota tämä hengellinen johtaja julisti, ei ollut mikään pieni, ihmishahmoinen ja ihmistekoinen Jumala.* [1068:5] Jesajan julistama Jumala ei ole heprealaisen kansakunnan jumala, vaan pyhä, majesteettinen, oikeudenmukainen ja tutkimaton kaikkien kansakuntien Jumala, ei kiivas, kostonhimoinen eikä vihainen heprealaisten Jahve. Jesaja ei väsynyt julistamaan opetusta rakkauden Jumalasta.

Ensimmäisen ja toisen Jesajan välisenä aikana vaikuttivat profeetat Obadja, Miika ja Jeremia. *Urantia-kirjassa* vahvistetaan se epäily, että Jesajan kirja on useamman kuin yhden profeetan kirjoittama. Tutkijat luulevat yleensä kirjoittajia olevan vähintään kolme, mutta *Urantia-kirja* sanoo asiasta näin: *Ja tämä nuori saarnamies [toinen Jesaja] teki opetuksistaan kirjallisia muistiinpanoja, jotka vihamieliset ja leppymättömät papit yrittivät erottaa kaikesta yhteydestään häneen, vaikka toisaalta sula kunnioitus niiden kauneutta ja ylevyyttä kohtaan johtikin siihen, että ne liitettiin aikaisemman Jesajan kirjoitusten joukkoon. Ja siksi tämän toisen Jesajan kirjoitukset ovat löydettävissä*

samannimisestä kirjasta, jossa ne muodostavat jakson luvusta neljäkymmentä luvun viisikymmentäviisi loppuun. [1068:4]

Obadjan kirja: Obadjasta kerrotaan, että hänen opetuksensa rakentuivat ensimmäisen Jesajan opetuksille ja kehittivät niitä edelleen. Obadja tuomitsi rohkeasti pappien komennossa olevan heprealaisen rituaalin, ja hän kävi rohkeasti juutalaisen uhrijärjestelmän kimppuun. (1067:1)

Miikan kirja: *Urantia-kirja* kertoo Miikan kamppailleen pappien komentelua ja uhrijärjestelmää vastaan. (10671:1–2)

Jeremian kirja: Sivulla 1067 *Urantia-kirja* esittää katsauksen profeetta Jeremian toimintaan ja julistukseen. Jeesus viittasi puheissaan usein hänen kohtaloonsa. Jeremian **valitusvirsiksi** kutsuttu teos ei ole Jeremian kirjoittama, eli se ei ole mikään ”jeremiadi”; se on luultavasti kirjoitettu 200-luvulla eKr. *Urantia-kirja* kertoo Jeremian toimineen rohkeasti heprealaisen Jahven kansainvälistämisen hyväksi. Hän sanoi, ettei Jahve ollut heprealaisten puolella, kun nämä kävivät sotia muita kansoja vastaan. Hänen julistamansa Jumala oli oikeudenmukainen ja rakastava. Jeremia opetti myös, että ihmissydän on ennen muuta petollinen ja toisinaan jopa toivottoman paha. (1609:6) Jeremia kehotti tekemään uskonnosta sydämen asian, suhtautumaan Jumalaan yksilönä, ei jonkin kansan tai sukupolven jäsenenä. Jeesus käytti osaksi Jeremian opetuksia opastaessaan syrakuusalaista Esraa takaisin uskon piiriin. (1440:2) Jeesus siteerasi Jeremiaa muun muassa niin kutsutussa ”käänteentekevässä saarnassaan” Kapernaumissa 30.4.29. (1709:3)

Jobin kirja: *Urantia-kirja* toteaa Jobin kirjasta, että se heijastaa melko hyvin Melkisedekin Saalemin-koulun opetuksia Mesopotamiassa. (1043:5) Sivulla 1060 esitetään pitkäkö selostus Jobin kirjasta, jossa sanotaan muun muassa: *Jobin kirjassa piirretty monenkirjava kuva Jumaluudesta oli yli kahdenkymmenen mesopotamialaisen uskonnonopettajan tuote lähes kolmensadan vuoden ajalta. Ja tutustuessanne tässä mesopotamialaisten uskomusten kokoelmassa esiintyvään ylevään käsitykseen jumalallisuudesta havaitsette, että nimenomaan Kaldean Uurin seutuvilla säilyi parhaiten käsitys todellisesta Jumalasta, silloin kun Palestiinassa vallitsi pimeys.* [1060:5] Jeesus analysoi ja eritteli Jobin kirjaa seikkaperäisesti Beetsaidassa vastatesaan Johanneksen esittämään kysymykseen siitä, miksi ihmiset kärsivät (1662:4–1664:4). Jeesus osoitti monet Jobin kirjan ajatukset virheellisiksi, jos kohta kirja sisältää myös paljon alkuperäistä Melkisedekin opetusta.

Psalmit: Psalmien kirjoittajia on runsaat kaksikymmentä. Monet psalmit ovat egyptiläisten ja mesopotamialaisten opettajien kirjoittamia (1060:2). Ensimmäinen psalmi on egyptiläisen Amenemopen kirjoittama ja siihen sisältyy farao Ikhnatonin opetusten keskeisin sanoma (1046:6). Moni psalmi on Saalemin lähetyssaarnaajain kirjoittama. He kaiversivat runonsa kiveen, josta myöhempien aikojen heprealaispapit ne vankeutensa aikana löysivät ja sisällyttivät ne sittemmin virsikokoelmaan, jota on pidetty juutalaisten kirjoittamana (1043:5). Psalmi on arvokkain ja hyödyllisin valikoima hartaita tuntemuksia, mitä ihminen on kahdenteenkymmenenteen vuositään mennessä yhteen koonnut. (1060:3)

Sananlaskut: Heprealaisten Sananlaskujen kirjan luvut 15, 17 ja 24 sekä tekstikohta 22:17–24:22 on otettu lähes sanatarkasti Amenemopen Viisaudenkirjasta (1046:6).

Esrasta mainitaan, että hän lupasi menestystä niille, jotka noudattivat Jumalan lakia. (1071:1)

Hesekielistä sanotaan, että papiston harjoittama tyrannia ja orjuutus ei saanut Hesekieliä, Danielia, Haggaita ja Malakiaa vaikenemaan (1075:8). Hesekiel julisti vapautusta antaumuksellisen palvelun avulla (1071:1). Hän vaati painokkaasti henkilökohtaista moraalista vastuuta, mutta ryhtyi myös järjestämään väärästä painolastista puhdistetun rituaalin uskollista noudattamista. Jeesus kysyi Kapernaumin synagogassa: *”Ettekö ole lukeneet sitäkään kohtaa, jossa Hesekiel jo isillenne opetti, että uskonnosta pitää tulla omakobtaisen kokemukseenne realiteetti?”* [1630:3] Jeesus viittasi toisessakin puheessaan Hesekieliin sanoessaan *”Hesekiel lausui totuuden sanat sanoessaan: ”He osoittavat rakkautta suullansa, mutta heidän sydämensä kulkee väärän voiton perässä.”* [1822:3]

Malakian kirja: Malakia, joka vaikutti 400-luvun puolivälissä eKr, esitetään viimeisenä profeettana, joka kehitteli käsitystä Jumalan persoonallisuudesta (1062:2). Papiston harjoittama orjuutus ja tyrannia ei saanut häntä vaikenemaan (1075:8). Malakian kirjoitukset vaikuttivat suuresti Johannes Kastajaan (1499:4).

Sefanjan kirjasta *Urantia-kirja* ei lausu mitään, ei myöskään profeetta **Joelista** eikä hänen kirjoituksistaan.

Sakarjan kirja: Jeesus lainasi Sakarjan kirjaa puhuessaan kansan kovakorvaisuudesta Jotapatassa ensimmäisen saarnamatkan aikana.

Mooseksen kirjat I–V: Kohdassa 1071:1 kerrotaan, että **Deuteronomiumin** kirjoittaja, joka siis ei missään tapauksessa ole Mooses, toi juuta-

laisten eteen valintatilanteen, jossa he olivat – valinnan hyvän ja pahan, siunauksen ja kirouksen välillä. Mooseksen kirjoihin sisältyy Uuden testamentin vanhin aines. Kahdessa synagogapuheessaan Jeesus luki kohtia Deuteronomiumista (1685:6; 1709:2). Exoduksesta Jeesus luki otteen Kapernaumin synagogassa.

Joosuan kirja: Joosua, joka tarinan mukaan toimi Mooseksen työtoverina ja johdatti Egyptistä palaavat heprealaiset ”luvattuun maahan”, ei ole kirjoittanut nimeään kantavaa kirjaa, vaan se kuuluu Babylonissa seipitettyyn historiakirjallisuuteen. Joosuasta kerrotaan *Urantia-kirjassa*, että hän vaali perinteitä kaikkietävästä, hyvää tekevästä ja kaikkivaltiaasta Jumalasta (1059:2). Joosua katsoi parhaaksi julistaa Jahven ankaruutta siksi, että heprealaiset alkoivat liukua takaisin epäuskoisuuteen.

Tuomarien kirja: Tuomarien kirja on osa Babylonin vankeuden aikana seipitettyä heprealaisten historiaa. Se on osaksi silkkää sankaritarustoa. Niin kutsuttujen tuomareiden eli heimosheikkien aika ajoittuu Mooseksen-Joosuan ajan ja yhdistyneen kuningaskunnan väliin. *Urantia-kirja* toteaa tästä ajasta, että Joosuan jälkeen tavallinen rahvas kääntyi pian vanhempaan, erämaassa vallinneeseen jahvekäsitykseen. *Ja tämä jumaluuskäsityksen taantumisen voimistui entisestään tämän jälkeen seuranneen erilaisten heimosheikkien eli niin kutsuttujen tuomareiden hallituskauden kuluessa.* [1059:2]

Aikakirjoista I ja II *Urantia-kirja* ei sano mitään, mutta ne ovat osa heprealaisten seipitteellistä historiaa.

Samuelin kirjat I ja II: Kirjat kuuluvat suurelta osin seipitteelliseen juutalaisten historiaan. *Urantia-kirjassa* Samuelista on pitkä selostus luvussa 97, sivuilla 1062–1064. Samuel itse ei kirjoittanut mitään. Samuelista kerrotaan, että hän polveutui suvusta, joka oli tuottanut monta sukupolvea saalemilaisopettajia ja joka oli pitänyt yllä Melkisedekin totuuksia. Hän ryhtyi käännyttämään kansaansa takaisin Mooseksen aikaiseen korkeimman Jahven palvontaan. Hänestä sanotaan myös, että *hän ei paljon saarnannut, vielä vähemmän opetti, mutta sitä enemmän hän toimi.* [1062:5] Samuelin tärkein anti uskonnollisiin näkemyksiin oli hänen julistuksensa siitä, että Jahve oli muuttumaton, ikuisesti sama pettämättömän täydellisyyden ja jumalallisuuden ilmentymä (1063:1). Hänen ajattelunsa ei kuitenkaan edennyt paljontaan heimojumaluutta pitemmälle. Jeesus sanoi, että Samuelin päivinä uskottiin Jahven luovan niin hyvän kuin pahankin (1599:1). Natanaelilta hän kysyi: *Ettekö ole pannut merkille, miten käsitykset Jahvesta*

muuttuvat sitä kauniimmiksi ja ylevämmiksi mitä pittemmälle päästään profettojen kirjoituksissa Samuelista Jesajaan? [1768:1]

Kuninkaiden kirjat I ja II: Kuninkaiden kirjoja on kaksi ja ne kuuluvat sepitteelliseen heprealaisheimon historiaan. *Urantia-kirja* käsittelee tätä heprealaisten historian aikaa laajasti luvussa 97, sivuilla 1070–1075.

Esterin kirjasta ei sanota mitään, mutta naisevankelistojen ryhmän johtaja Johannan kerrotaan ensimmäisessä puheessaan lukeneen heprealaiskirjoituksista, mitä niissä sanottiin naisten toiminnasta uskonnon piirissä, ja viitanneen mm. Esteriin (1680:3). Esterin kirja on luonnehdittavissa legendaksi tai novelliksi.

Heenokin kirjasta kerrotaan, että Jeesus löysi tuon vain osittain hyväksytyyn apokalyptisen kirjoituksen Nasaretin synagogan kirjastosta ja että hän luki sen useaan kertaan. Jeesuksen kerrotaan tienneen, ettei sen kirjoittaja ole kukaan Heenok, minkä seikan myös raamatuntutkijat tietävät. Jeesus pohdiskeli pitkään, voisiko kirjassa esitetty kuvaus Ihmisen Pojasta tarkoittaa häntä. Hän omaksui epiteetin 'Ihmisen Poika' juuri Heenokin kirjan innoittamana. Heenokin kirjasta on ollut olemassa neljä eri tekstiversiota, ja Jeesuksen lukema kirja oli 1. Heenok.

Saarnaajan kirjasta eli Ecclesiastes sanotaan, että sen peittelemätön pessimismi – josta ovat peräisin monet tänäänkin käytetyt sanonnat – oli reaktio ylen määrin optimistisiin kaitselmuskomuksiin (1070:5).

Deuterokaanoniin kuuluvista **Salomon viisauksista** *Urantia-kirja* sanoo, että niissä näkyy niin Platonin filosofian kuin stoalaisten opinkappaleidenkin vaikutus (1338:6). Platon ja stoalaiset vaikuttivat 400-luvulla eKr; Salomo hallitsi Israelin ja Juudan yhdistynyttä kuningaskuntaa 900-luvulla. Viisaudet eivät siis missään tapauksessa voi olla Salomon kirjoittamia, kuten raamatuntutkijat varsin hyvin tietävätkin.

Danielin kirjasta ja Danielista sanotaan, että hän oli ainoa, joka ymmärsi, että Kaikkein Korkeimmat hallitsevat ihmisten valtakunnissa. Samoin mainitaan hänen olleen ainoa, joka kirjoituksissaan esitti opin vainajien kuolleistaheräämisestä. Kohdassa 1071:1 viitataan Danielin kirjassa esiintyvään vertaukseen suuren kivipatsaan murskaamisesta ja vanhurskauden hallitusvallan pystyttämisestä Messiaan valtakunnan muodossa. Kerrotaan myös sata vuotta ennen Jeesuksen syntymää muodostuneesta apokalyptikkojen koulukunnasta, jonka opetus perustui nimenomaan äsken mai-

nittuun, ennustukseksi käsitettyyn Danielin kirjan kohtaan (1500:2). Asia esitetään niin, että se loi toivoa epätoivoisille juutalaisille, jotka eivät voineet ymmärtää miksi muukalaishallitsijoiden valta aina vain jatkui heidän maassaan. Jeesus tutki Danielin kirjaa ja vakuuttui siitä, ettei hän tulisi koskaan olemaan kirjassa hahmotettu Messias ja Ihmisen Poika (1390:1). Danielin kirjoitukset Messiaasta hämmensivät paitsi Jeesusta myös Johannes Kastajaa (1498:2).

Makkabealaiskirjat I–IV: *Urantia-kirja* ei sano mitään Makkabealaiskirjoista I–III, mutta IV Makkabealaiskirjasta se toteaa: *Siitä, miten vahvaa stoalaisuuden tunkeutuminen [juutalaisten ajatteluun] oli, on esimerkkinä neljäs makkabealaiskirja.* [1338:6]

Kirjeet tessalonikalaisille I ja II: *Urantia-kirja* ei sano kirjeistä mitään. Ne ovat Paavalin kirjoittamia ja vanhimmat Uuden testamentin kirjoitukset, noin vuodelta 50.

Kirje galatalaisille: Paavalin kirjoittama kirje, joka sisältää ei-juutalaisen kristillisyyden itsensä-määrittelyä ja on vanhimpia Uuden testamentin kirjoituksia, mutta *Urantia-kirja* ei siitä totea mitään.

Kirje Filemonille: *Urantia-kirja* ei sano tästä mahdollisesti Paavalin kirjoittamasta kirjeestä mitään.

Kirje kolossalaisille: Tästä mahdollisesti Paavalin kirjoittamasta kirjeestä *Urantia-kirja* ei lausu mitään.

Kirje efesolaisille: Mahdollisesti Paavalin noin vuonna 55 kirjoittama kirje. *Urantia-kirja* on sen kohdalla vaihi.

Kirje filippiläisille: Kirje on mahdollisesti editoitu kirjoituskokoelma, mutta perinteisesti sitä pidetään Paavalin noin vuonna 55 Efesoksesta kirjoittamana. *Urantia-kirja* ei kommentoi.

Evankeliumit: *Urantia-kirja* paljastaa yksityiskohtaisesti ja tarkasti Raamattuun sisällytetyjen neljän evankeliumin syntyhistorian. Selvitykseen sisältyy tietoja, jotka eivät ole olleet aiemmin tunnettuja tai joiden suhteen on vallinnut epävarmuus. Kirja kertoo myös sellaisista apostolien kirjoituksista, jotka eivät sisälly Raamattuun ja jotka eivät ole edes säilyneet, vaikka samannimisiä teoksia onkin olemassa. Apostoli **Tuomas** ehti kirjoittaa Jeesuksen elämästä ja opetuksista lyhyesti vain muutamia viikkoja ennen teloitustaan Maltalla. Apostoli **Andreas** kirjoitti heti Jeesuksen taivaaseen nousun jälkeen henkilökohtaisia muistutuksia Mestarin elämästä ja hänen opetuksistaan. Myöhemmin Andreaksen kirjoituksia muokattiin, korjailtiin, muutettiin ja lisäiltiin, mutta

viimeinenkin tällainen muunneltu kopio tuhoutui Aleksandriassa 120-luvulla. Markuksen evankeliumi sekä sitä vanhemmat Andreaksen kirjoitukset yhdessä Matteuksen muistiinpanojen kanssa toimivat muiden evankeliumikirjoitusten pohjana.

Evankeliumi Markuksen mukaan: Johannes Markus kirjoitti evankeliuminsa Pietarin hyväksymien suuntaviivojen mukaisesti ja ehti laatia useita luonnostelmiakin ennen Pietarin vuonna 67 tapahtunutta kuolemaa. Markuksen evankeliumi valmistui vuoden 68 viimeisinä päivinä. Evankeliumi perustuu Markuksen ja Pietarin muistinvaraiseen aineistoon. Evankeliumin viimeinen viides katosi ensimmäisestä käsikirjoituksesta jo ennen kuin siitä oli ehditty kirjoittaa yhtäkään kopiota. Myöhemmin evankeliumiin on tehty melkoisesti muutoksia, kohtia on poistettu ja loppuun on lisätty myöhemmin kirjoitettu jakso. Markuksen evankeliumiin lisättiin toisen vuosisadan alussa osia Seltan kirjoittamasta apokalyptisestä kirjoitelmasta.

Evankeliumi Matteuksen mukaan: Matteuksen evankeliumin kirjoittaja ei ole apostoli Matteus Leevi, vaan yksi hänen oppilaistaan nimeltään Isador. Isador kuitenkin pohjasi kirjoituksensa Markuksen evankeliumin ensimmäiseen neljään viidesosaan, Matteuksen muistitietoon sekä Matteuksen heti ristiinnaulitsemisen jälkeen laatimaan esitykseen Jeesuksen lausumista. Tämä lähde lienee tutkijoiden olemassa olleeksi uskoma lähde Q. Matteuksen sitaattikokoelmaa muokattiin ja laajennettiin vuonna 40 (siitä tehty viimeinenkin jäljennös tuhoutui vuonna 416). Isador kirjoitti evankeliuminsa Pellassa vuonna 71. Matteuksen evankeliumiin lisättiin kokonaisuudessaan heti toisen vuosisadan alussa eräs juutalainen apokalyptinen Mestarista kertova kirjoitus, jonka oli laatinut muuan Selta keisari Caligulan (37–41) hovista. Lisäykseen sisältyy mm. vertaus kymmenestä neitsyestä.

Evankeliumi Luukkaan mukaan: Luukas oli Pietarin työtoveri vuodesta 47. Hänen kirjoituksensa pohjautuu Markuksen evankeliumin ensimmäiseen neljään viidesosaan, Isadorin kertomukseen, erään Cedus-nimisen uskovan lyhyeen selontekoon vuodelta 78, Paavalin ja muiden kristittyjen kertomuksiin sekä haastatteluihin. Andreaksen kirjoituksista Luukkaalla oli hallussaan turmeltunut ja muuteltu kopio. Luukas muotoili muistiinpanonsa evankeliumiksi vuonna 82 Akaiassa. Luukkaan evankeliumiin lisättiin toisen vuosisadan alussa Seltan kirjoittaman apokalyptisen kirjoitelman osia.

Evankeliumi Johanneksen mukaan: Apostoli Johannes Sebedeus ei kirjoittanut Johanneksen evankeliumia, mutta hän toimi sen innoittajana. Varsinaisen kirjoitustyön teki Johanneksen rohkaisemana muuan Naatan Kesareasta. Evankeliumi pohjautuu Johanneksen muistitietoon sekä kolmeen aikaisempaan evankeliumiin. Evankeliumi kirjoitettiin vuonna 101. Kaikkien muiden evankeliumien tavoin myös Johanneksen evankeliumia on sen kirjoittamisen jälkeen useaan kertaan muokattu ja muuteltu.

Urantia-kirja vahvistaa sen tiedon, että **Apostolien teot** on kirjoittanut evankelista Luukas. Sen sijaan uutta tietoa on se, että hän sai teoksensa valmiiksi vuonna 90 ja että hän suunnitteli Kristusta ja kristinuskon historiaa käsittelevää kolmi-osaista teosta, joista vain kaksi valmistui ennen hänen kuolemaansa vuonna 90. (1342:3)

Heprealaiskirje: Tutkijat eivät ole päässeet selvytyteen siitä, kuka kirjeen on kirjoittanut; *Urantia-kirja* ilmoittaa kirjoittajia olleen monta. Yhdestä kirjoittajasta sanotaan, että hän ymmärsi Melkisedekin lähetystehtävän. (1024:2) *Urantia-kirjan* sisältämistä tiedoista käy selville, että Paavali on yksi Heprealaiskirjeen kirjoittajista. Mutta vaikka Heprealaiskirje on osaksi Paavalin kirjoittama, sanotaan kuitenkin, että se on yksi harvoista poikkeuksista Uuden testamentin kirjoitusten joukossa sikäli, että se ei käsittele Paavalin uskonnollista kokemusta eikä kuvasta hänen uskonnollisia vaakaumuksiaan. (2091:10)

Kirje Tiitukselle: *Urantia-kirja* näyttää vahvistavan, että Paavali on kirjoittanut Kirjeen Tiitukselle. Tutkijat ovat laajasti sitä mieltä, että kirje ei ole Paavalin kirjoittama. *Urantia-kirja* toteaa: *Paavali lausui heistä [kreetalaisista] kovia sanoja lähettessään sittemmin Tiituksen tälle saarelle järjestämään uudelleen heidän seurakuntiaan.* [1436:2] Kirjeeseen Tiitukselle tosiaankin sisältyy ”kovia sanoja” kreetalaisista.

Kirjeet Timoteukselle I ja II: Kyseisistä kirjeistä, jotka Paavali on mahdollisesti kirjoittanut, ei *Urantia-kirjassa* sanota mitään. Timoteus sen sijaan mainitaan: *Niiden kahdeksantoista kuukauden aikana, jolloin Paavali saarnasi Korintissa myöhemmässä vaiheessa Sülas ja Timoteus seurassaan hän tapasi monia muita, joita ”intialaisen kauppiaan pojan juutalainen kotiopettaja” [eli Rooman-matkaltaan palaava Jeesus] oli opettanut.* [1472:2]

Kirje roomalaisille: *Urantia-kirja* ei tästä Paavalin kirjeestä sano mitään. Sitä pidetään kuitenkin yhtenä tärkeimmistä kristinuskon opillisista selvi-tyksistä.

Pietarin kirjeet I ja II: *Urantia-kirja* ei sano näistä kirjeistä muuta kuin että Pietarikin muisteli Jeesuksen uskonnollista elämää vain yhden kerran.

Juudan kirjeestä *Urantia-kirja* ei sano mitään.

Jaakobin kirjeestä *Urantia-kirja* toteaa vain, että se ei perustu Paavalin henkilökohtaisiin uskonnollisiin kokemuksiin. Jaakob oli Jeesuksen veli ja Jerusalemin seurakunnan ensimmäinen johtaja.

Johanneksen ilmestys: *Urantia-kirja* kertoo Johanneksen ilmestyksestä seuraavaa: *Ollessaan väliaikaisessa karkotuspaikassaan Patmoksella Johannes kirjoitti sen Ilmestyskirjan, jonka nykyisin tunnette kovasti lyhennyksessä ja vääristeltyssä muodossa. Tämä Ilmestyskirja sisältää jäljellä olevat katkelmalliset jäänteet suuresta ilmoituksesta, josta on kadonnut pitkiä jaksoja ja josta toisia jaksoja on poistettu sen jälkeen, kun Johannes sen kirjoitti. Se on siis säilynyt vain katkelmallisessa ja turmellussa muodossa.* [1555:7]

Johanneksen kirjeet I–III: *Urantia-kirja* ei sano mitään kirjeistä II ja III. Ensimmäisestä kirjeestä todetaan: *”Johanneksen ensimmäisenä” tunnetun epistolan Johannes kirjoitti saatekirjeeksi Naatanin hänen johdollaan aikaansaamaan teokseen.* [1342:5] Teos on Johanneksen evankeliumi vuodelta 101.

2. *Urantia-kirjan* luonnehdintoja Raamatusta

Raamattua pidetään ”pyhänä kirjana”, onhan sen virallinen nimikin ”Pyhä Raamattu”. *Urantia-kirjan* opetus ”pyhistä kirjoista” on erittäin realistinen, mutta ei sen mukainen, miten pyhiin kirjoihin yleisesti suhtaudutaan. *Urantia-kirja* opettaa: *Sanoistakin tuli lopulta fetissejä, aivan erityisesti niistä, joita pidettiin Jumalan sanoina. Monien uskontojen pyhistä kirjoista on näin tullut fetisistisiä vankiloita, jotka sulkevat ihmisen bengellisen mielikuvituksen muuriensa sisään.* [969:4] *Mitä tulee niihin fetissikirjoitusten kokoelmiin, joita eri uskonnonharjoittajat pitävät pyhinä kirjoina, niin niiden osalta ei uskota pelkästään, että se, mitä kirjassa on, on totta, vaan myös, että kirjaan sisältyy joka ainoa totuus.* [969:5] Jeesus ei koskaan sanonut, että Raamattu on totuus. Hän sanoi itseään tarkoittaneen: ”Minä olen tie, totuus ja elämä.”

Rukoilua käsittelevässä kohdassa muiden muassa pyhistä kirjoista lausutaan jyrkkä tuomio: *Ja aikanaan rukoilu tulee kytketyksi lukuisiin toissijaisiin tekijöihin, joista toiset ovat hyödyllisiä, toiset, kuten papit, pyhät kirjat, palvelusammat ja seremonianormit, taas ehdottomasti vahingollisia.* [999:2]

Urantia-kirja luonnehtii Raamattua monella tavalla; tässä yksi, jossa Raamatun taustaksi on asetettu alkeellisin kehitysuskonto:

Mutta kehityksen etenemistä toki merkitsee se, että lakataan pelkäämästä villibeimon päällikön kynnensirufetissejä ja siirrytään palvomaan verratonta kirjeiden, lakien, legendojen, allegorioiden, myyttien, runojen ja kronikoiden kokoelmaa. Nämä kirjeet, legendat ja muut kunsentään beijastavat monien vuosisatojen kuluessa seuloutunutta moraalista viisautta ainakin siihen aikaan ja hetkeen saakka, jolloin ne koottiin ”pyhäksi kirjaksi”. [969:7]

Vaikka Raamatulle tietenkin tulee antaa se arvo, joka sille kuuluu, *Urantia-kirja* ei kaihda puutumasta siinä esiintyviin vääriin käsityksiin. Seuraavana yksi tällainen toteamus kohdasta, jossa kerrotaan kehitysuskontojen sanktioimasta keinosta saada selville vaimon uskottomuus:

Mitään ihmeteltävää ei ole siinä, että heprealaiset ja muut puoliksi sivistyneet heimot kolmetuhatta vuotta sitten barrastivat tällaisia primitiivisiä oikeudenkäytön muotoja, mutta sangen hämmästyttävää sen sijaan on, että ajattelevat ihmiset myöhemmin säilyttäisivät tällaisen barbaarisen jäänteiden pyhiin kirjoitusten kokoelman sivuilla. Asiaa järjellä ajatellen luulisi olevan itsestään selvää, ettei kukaan jumalallinen olento ole koskaan antanut kuolevaiselle ihmiselle tällaisia kohtuuttomia ohjeita epäillyn aviollisen uskottomuuden selville saamisesta ja oikeuskäsittelystä. [795:5]

Kun ”pyhät kirjat” eivät ole kahlehtimassa ihmisen ajattelua, se on vapaata ja yltyä hämmästyttäviin saavutuksiin: *Kreikassa taas pappien ja ”pyhiin kirjoitusten” läbes täydellinen puuttuminen jätti ihmismielen vapaaksi ja kahlittomaksi, minkä tuloksena oli hätkähdyttävän syvällisen ajattelun kehittyminen.* [1079:4]

Jeesus sanoi apostoleilleen: *Isämme tosiaankin puhui Mooseksen, Elian, Jesajan, Aamoksen ja Hoosean kautta, mutta hän ei lakannut jakamasta maailmalle totuuden sanoja, kun nämä entisaikain profeetat vaikeivat.* [1731:0] Tulkitsen Jeesuksen sanat niin, että Universaalinen Isä ei suoraan kuitenkaan puhunut Mooseksen, Elian, Jesajan, Aamoksen ja Hoosean kautta, vaan Jeesus sovitti puheensa kuulijakuntansa ymmärryksen mukaiseksi eikä ryhtynyt tarkemmin selvittämään, keneltä taivaalliselta olenolta mainitut profeetat saivat innoituksensa. Kohdassa 1732:3 Jeesus sanoo apostoleilleen, että heprealaisten tehtävänä oli paljastaa ikuinen Jumala yhä laajemmassa määrin ja totuudenmukaisemmin koko maailmalle.

Uudesta testamentista sanotaan: *Uusi testamentti on melkein kokonaan omistettu, ei Jeesuksen tärkeän ja innoittavan uskonnollisen elämän kuvaamiseen, vaan Paavalin uskonnollisen kokemuksen käsittelemiseen ja hänen omakohtaisten uskonnollisten vakaumustensa ku-*

vailemiseen. Ainoan merkittävän poikkeuksen äsken sanotusta muodostavat Matteuksen, Markuksen ja Luukkaan evankeliumin muutamien osien lisäksi Hebrealaiskirje ja Jaakobin kirje. Pietarikin muisteli kirjoituksissaan Mestarinsa henkilökohtaista uskonnollista elämää vain yhden kerran. Uusi testamentti on verraton kristillinen dokumentti, mutta se on vain vähäiseltä osin jeesuslainen. [2091: 10]

Abilassa syyskuussa 29, Dekapoliin kiertomatkan aikana, apostoli Natanael esitti Jeesukselle seuraavan pyynnön: ”Mestari, voisitko uskoa minun tietooni, mikä on totuus kirjoituksista?” Natanael oli pannut merkille, että Jeesus opetti pyhistä kirjoituksista vain osan, Natanaelin mielestä parhaan osan. Natanael päätteli niin ikään oikein, että Jeesus torjui rabbin opetuksen siitä, että Lain sanat ovat suoraan Jumalan sanoja, jotka ovat olleet Jumalan huomassa jo ennen Abrahamin ja Mooseksen aikoja. Jotkut kristityt uskovat tähän väitteeseen edelleen. Jeesus vastasi Natanaelille, mutta koska apostolit Natanaelia lukuun ottamatta eivät olisi olleet valmiita kuulemaan tätä totuutta, Jeesus sanoi Natanaelille, ettei tämä saanut kertoa heidän keskustelunsa sisältöä muille apostoleille. Jeesuksen vastaus paljastetaan kokonaisuudessaan vasta *Urantia-kirjan* kohdissa 1767:3–1769:1. Kysymyksessä on yhtäjaksoisin ja perusteellisin Raamattua tai oikeastaan vain Vanhaa testamenttia koskeva arviointi *Urantia-kirjassa*.

Jeesus sanoi Natanaelille muun muassa: ”Mooseksen lain sanoja ja kirjoitusten sisältämiä opetuksia ei ollut olemassa ennen Abrahamia. Kirjoitukset on vasta lähimenneisyydessä koottu ballussamme nyt olevaksi kokoelmaksi. Vaikka ne sisältävätkin sen, mikä juutalaisten korkeammassa ajattelussa ja kaipauksissa on parasta, ne sisältävät myös paljon sellaista, joka ei vähäkään edusta taivaassa olevan Isän luonnetta ja opetuksia...”

”Nämä kirjoitukset ovat ihmisten aikaansaannos. Jotkut heistä olivat pyhiä miehiä, jotkut vähemmän pyhiä. Näiden kirjojen opetukset edustavat niiden aikojen näkemyksiä ja valistuneisuuden laajuutta, joilta ne ovat peräisin. Myöhemmät kirjoitukset ovat totuuden paljastuksena luotettavampia kuin varhaisemmat. Kirjoitukset ovat puutteellisia ja täysin ihmisperäisiä, mutta älä erehdy siinä, että ne toki ovat paras kokoelma uskonnollista viisautta ja hengellistä totuutta mitä koko maailmasta on tällä haavaa löydettävissä.”

”Monetkaan näistä kirjoista eivät ole niiden henkilöiden kirjoittamia, joiden nimeä ne kantavat, mutta seikka ei millään muotoa vähennä niihin sisältyvien totuuksien arvoa... Kirjoitukset sisältävät paljon, hyvin paljon sellaista, joka on totta, mutta nykyisen opetuksesi valossa

tiedät näiden kirjoitusten sisältävän myös paljon sellaista, joka antaa väärin kuvan taivaassa olevasta Isästä...”

”Natanael, älä milloinkaan hetkeksikään myönnä itsellesi vapautta uskoa niihin kirjoitusten kohtiin, jotka kertovat sinulle rakkauden Jumalan määränneen esi-isäsi käymään taisteluun ja tappamaan kaikki vihollisensa... Tuollaiset kirjaukset ovat ihmisten, eikä kovinkaan pyhien ihmisten, sanoja. Ne eivät ole Jumalan sanaa. Kirjoitukset ovat aina heijastaneet ja tulevat aina heijastamaan niiden ihmisten älyllistä, moraalista ja hengellistä tasoa, joiden luomus ne ovat...”

”Valitettavinta ei ole pelkästään tämä erheellinen käsitys kirjoituskokoelman ehdottomasta täydellisyydestä ja sen opetusten erehtymättömyydestä, vaan näistä pyhistä kirjoituksista esitetty hämmentävä virhetulkinta, joka on lähtöisin perinteiden orjuuttamilta Jerusalemin kirjanoppineilta ja fariseuksilta...”

”Totuuden arvovalta on juuri se henki, joka asuu sen elävissä ilmentymissä, eikä jonkin muun sukupolven vähemmän valaistuneiden ja henkeytetyiksi oletettujen miesten kuolleet sanat. Ja vaikka nämä entisajan pyhät miehet olisivatkin eläneet henkeytetyä ja hengentäyteistä elämää, se ei silti merkitse sitä, että heidän sanansa olisivat samalla tavoin hengellisesti inspiroituvia...”

”Pane tarkasti merkille sanani, Natanael, kun sanon, ettei mitään, mihin ihmisloukko on kajonnut, voida pitää erehtymättömänä. Jumalallinen totuus voi tosiaankin säteillä esiin ihmismielen kautta, mutta aina vain subteelisen puhtaana ja osittaisen jumalallisena. Luotu voi kai-vata erehtymättömyyttä, mutta vain Luojiilla se on.”

”... Väärä pyhyidenpelko on estänyt uskontoa olemasta terveen järjen suojeluksessa. Menneiden aikojen pyhien kirjoitusten arvovallan pelko estää tehokkaasti tämän päivän vilpittömiä sieluja ottamasta vastaan evankeliumin uutta valoa, sitä valoa, jota nämä menneen sukupolven Jumalaa tuntevat ihmiset juuri niin kiihkeästi kaipasivat nähdä.”

”Mutta kaikkein surullisin piirre on se seikka, että jotkut tämän perinteisyyden pyhyiden opettajista ovat varsin tietoisia tästä totuudesta. He ymmärtävät nämä kirjoitusten rajoitukset enemmän tai vähemmän täysinmääräisesti, mutta he ovat moraalisia pelkureita, älyllisesti epärehellisiä. He tietävät, mikä on totuus pyhistä kirjoituksista, mutta katsovat paremmaksi salata tällaiset hämmentävät tosiasiat kansalta. Ja tällä tavoin he väärin väntävät kirjoituksia tehden niistä opaskirjasia, jotka puuttuvat arkipäivän elämän pienimpiinkin yksityiskohtiin, ja tehden niistä auktoriteetin ei-hengellisissä asioissa sen sijaan, että viittaisivat pyhiin kirjoituksiin moraalisen viisauden, uskonnollisen innoituksen ja menneiden sukupolvien jumalaatuntevien ihmisten hengellisen opetuksen aarreaittana.” [1767:4–1769:1]

Uudesta testamentista *Urantia-kirjassa* todetaan muun muassa: *Koettaessaan saada tietyt oman aikansa ryhmät subtautumaan suopeasti Jeesuksen opetuksiin apostoli Paavali kirjoitti monia ohje- ja kehoituskirjeitä. Muut Jeesuksen evankeliumin opettajat tekivät samoin, mutta kukaan heistä ei tullut ajatelleeksi, että jotkin näistä kirjoituksista myöhemmin koottaisiin yhteen... Jeesuksen opetusten ruumiillistumana...* [1670:3]

Edellä totesimmekin jo *Urantia-kirjan* kritikoiden Uutta testamenttia siitä, että se ei ole jeesuslainen. Vaikka seuraava kritiikki koskee varsinaisesti kristinuskkoa, se sopii lähes sellaisenaan myös Uuden testamentin kritiikiksi.

[N]iin kutsuttu kristinuskko, vaikkeä siihen sisältyy Mestarin evankeliumia enemmän kuin mihinkään muuhun uskontoon, sisältää myös paljon sellaista, jota Jeesus ei opettanut. Sen lisäksi, että alkuaikojen kristinuskoon sisällytettiin monia persialaisista mysteeriöistä peräisin olevia opetuksia ja paljon kreikkalaista filosofiaa, tehtiin kaksi suurta virhettä:

Pyrkimys yhdistää evankeliumiopetus suoraan juutalaiseen teologiaan, mistä ovat osoituksena kristilliset opinkappaleet sovituksesta – oppi siitä, että Jeesus oli se uherrattu Poika, joka tyydyttäisi Isän ankaran oikeuskäsitteen ja tyynnyttäisi jumalallisen vihan...

Mestarin ensimmäisten seuraajien toinen suuri kömmähdys, virhe, johon kaikki myöhemmät sukupolvet ovat itsepintaisesti tarrantuneet, oli se, että kristinoppi organisoitiin niin kokonaan Jeesuksen persoonan ympärille. Tämä kristinuskon teologiassa esiintyvä Jeesuksen persoonallisuuden ylenmääräinen korostaminen on johtanut hänen opetustensa hämärtymiseen ... Emme baluaisi vähätellä Jeesuksen persoonalle kuuluvaa sijaa uskonnossa, joka toki kantakoon hänen nimeään, mutta emme soisi, että sille osoitettu huomio silti peittää varjoonsa hänen henkeytetyn elämänsä tahti syrjäyttää hänen pelastavan sanomansa: Jumalan isyyden ja ihmisen veljeyden. [1670:3–5]

3. *Urantia-kirjan* paljastamia entuudestaan tuntemattomia tai puutteellisesti tiedettyjä seikkoja

Urantia-kirjasta käy selville valtava määrä Raamatua, juutalaisuutta ja kristinuskkoa koskevia seikkoja, jotka eivät ole olleet tätä ennen ihmiskunnan tiedossa. Koko kirjan neljäs osa on tietenkin lähes kokonaan tällainen uusi ilmoitus. Mutta mainitsen lisäksi muutaman tutkijoita askarruttavan ongelman, joihin *Urantia-kirja* antaa vastauksen:

- Jumalan ja jumaluuden absoluuttisuus
- MINÄ OLEN -käsite
- Kolminaisuus

- Universumin rakenne
- Jeesuksen elämä, sen ajoitus, ja hänen väärentämättömät opetuksensa
- Neitseestäsyntyminen
- Jeesuksen todellinen evankeliumi ja opetus taivaan valtakunnasta
- Jeesuksen toinen tuleminen
- Herran ehtoollisen sisältö ja merkitys
- Johannes Kastajan elämä ja sen ajoitus
- Apostolien nimet, iät, kohtalo
- Marian kohtalo
- Paavali Heprealaiskirjeen kirjoittajana
- Käsitys kirkosta Jeesuksen perustamana laitoksesta
- Saatana ja Luciferin kapina
- Erhe, pahuus, synty, paatumus
- Ihmiskunnan synty
- Aatamin ja Eevan todellinen tehtävä; niin kutsuttu syntiinlankeemus
- Olemassaolon evolutionaarisuus
- Kokemuksen merkitys
- Hyvän ja pahan ongelma
- Melkisedek ja Abraham
- Ennaltamääräytymisoppi eli oppi siitä, että pelastetut on ennalta määrätty
- Ihmisen vapaa tahto
- Ajatuksensuuntaaja; omatunto
- Elämänpuu
- Nooan tarina ja taru vedenpaisumuksesta
- Naisten tasa-arvoisuus; naisevangelistat
- Ihmisen elämän tarkoitus

4. Joitakin Raamatun ja *Urantia-kirjan* välisiä käsitteellisiä ja ideationaalisia eroavuuksia

Vanhan testamentin jumalakuvan kehityksestä *Urantia-kirja* esittää kaksikin luonnehdintaa. Ensimmäinen niistä on Melkisedekin esitys (1052:4–1053:7) ja toinen Jeesuksen apostoleille kertoma selvitys (1598:2–1599:1). Mutta samaan seikkaan kiinnitetään huomiota myös kohdissa, joissa selvitetään profeettojen opetuksia, sekä kohdassa, jossa Jeesus vastaa edellä mainittuun Natanaelin kysymykseen. Läheskään kaikki juutalaista uskontoa tai kristinuskkoa tunnustavat eivät ole tajunneet tätä kehityskulkua, vaan uskovat edelleen, että Raamatusta löytyvät monet ja keskenään täysin ristiriitaiset jumalakuvat ovat kaikki oikeita. Tämä seikka ei ole selvinnyt edes kaikille raamatuntutkijoille.

Varhaiskristillinen uskontokunta alkoi tulkita Jeesuksen elämää, kuolemaa ja kuolleistanousua heprealaisien kirjoitusten valossa ja nähdä niissä Jee-

sukseen viittaavia ennustuksia, ja tällaista tulkintaa harrastetaan edelleen. *Urantia-kirja* ei tue tällaisia käsityksiä.

Raamattu mielletään Jumalan sanaksi ja Jumalan ilmoitukseksi. *Urantia-kirjan* mukaan Raamattu ei ole Jumalan sanaa ja sen ilmoituksellinen osuus on vähäinen rajoittuen jokseenkin kokonaan joidenkuiden profeettojen toteamuksiin ja Jeesuksen lausumiin sanoihin. Monia Jeesuksen sanoina Uudessa testamentissa esiintyviä toteamuksia Jeesus ei koskaan lausunut. Monet hänen lausumansa ovat pahasti vääristyneet. Jeesuksen tosiasiallisesti lausumien sanojen löytäminen on hyvin vaikeaa ja jopa mahdotonta ilman *Urantia-kirjan* apua.

Raamatussa kerrotun historian väitetään olevan Jumalan tapa ilmoittaa itsestään.

Urantia-kirja vahvistaa kyllä, että Kaikkein Korkeimmat hallitsevat ihmisten valtakunnissa, mutta *[k]aikki nykyiset uskonnot ovat pahasti hakoiteilla, kun ne koettavat esittää yliluonnollisen tulkinnan tietyistä ihmiskunnan historian aikakausista. Jos toki onkin totta, että Jumala on työntänyt kaitselmuksellista asioihin puuttumista merkitsevän Isän käitensä ihmiskunnan asioiden tapahtumavirtaan, on silti virhe pitää teologisia dogmeja ja uskonnollista taikauskoo sellaisena yliluonnollisena kerrostumana, joka ilmaantuu tähän ihmiskunnan historian virtaan ihmetekojen vaikutuksesta. Se, että "Kaikkein Korkeimmat hallitsevat ihmisten valtakunnissa", ei muuta maallista historiaa niin kutsutuksi pyhäksi historiaksi.* [1071:3]

Raamatun käsityksen mukaan Jumala solmi useita liittosuhteita kansaansa Israeliin; niissä hän lupasi tiettyjä seikkoja, jos myös Israel pitäisi sopimuksensa. Näitä liittosopimuksia olivat liitto Abrahamin kanssa, sopimus Nooan kanssa ja Siinain liitto. Niiden merkkeinä ovat ympärileikkaus, sateenkaari ja sapatti. Jumalan kuningas Daavidin kanssa tekemän liittosopimuksen merkinä puolestaan on Jerusalemin temppli ja Israelin voideltu kuningas.

Urantia-kirja ei tue yhtäkään näistä käsityksistä muutoin kuin siltä osin, että Makivedek valtuutti Abrahamin ja hänen jälkeläisensä toimimaan Melkisedekin opettamien totuuksien lähettiläinä.

Raamattu väittää, että Jumalalla oli erityinen suhde yhteen kansaan eli juutalaisiin ja että Messiaan johtama juutalainen ja jumalallinen maailmanvalta tulisi hallitsemaan maailmaa.

Urantia-kirjan mukaan Jumalalla ei ole suosikkejä; juutalaiset olivat vain sikäli valittu kansa, että

heidän oli määrä viedä totuuden soihtu kaikkeen maailmaan, mutta ristiinnaulitsemisen *ajankohdasta lähtien juutalaiset jätettiin päättämään lyhyt ja yht'äkkiä katkennut kansallinen elämäntaipaleensa kokonaan sen varassa, mikä heidän puhtaasti inhimillinen statuksensa oli Urantian kansakuntien joukossa. Israel oli kieltäytynyt vastaanottamasta sen Jumalan Poikaa, joka teki sopimuksen Abrahamin kanssa, ja se suunnitelma, että Abrahamin lapsista tehtäisiin soihdunkantajia, jotka veisivät totuuden valon maailmaan, oli lyöty säpäleiksi. Jumalallinen sopimus oli kumottu, ja heprealaiskansakunnan loppu lähestyi tihenevin askelin.* [1910:1]

Käsitys vanhurskauttamisesta eli eloonjäämiskelpoisuuden saavuttamisesta on Raamatussa sekava ja epäyhtenäinen. Melkisedekin opetusten mukainen käsitys uskon kautta tapahtuvasta vanhurskauttamisesta näkyy joidenkuiden profeettojen kirjoituksissa, mutta muissa kirjoituksissa ja myös muutamien profeettojen kirjoituksissa vanhurskauttamisen edellytyksenä pidetään Jumalan antaman lain noudattamista ja usein vielä niin, että koko kansan tulee pitää liittosopimuksensa Jumalan kanssa ja noudattaa lakia sekä syntiensä sovituksi uhrata tavaraa ja eläimiä. Tähän liittyvä vanhurskautumiskeino on ”hyvien töiden” tekeminen, ja ”hyvät työt” ovat nimenomaan lain ja niistä tehtyjen tulkintojen pohjalta laadittujen pikkutarkkojen määräysten noudattamista. Lain ja Jumalan kanssa tehtyjen sopimusten noudattamisesta seuraa menestys, niiden rikkomisesta eli synnistä seuraa kirous. Uudessa testamentissa vallitsevana näkemyksenä on Paavalin opetus, jonka mukaan kaikki ihmiset ovat perisyntiin alaisia ja vain Jeesuksen ristinkuolema tarjoaa vanhurskautumisen ja pelastuksen perisyntiin aikaansaamasta tuomiosta. Tämän mukaan vanhurskautumisen edellytyksenä on usko Kristuksen lunastustyöhön. Tämän lisäksi Uudessa testamentissa esiintyy myös käsitys vanhurskautumisesta hyviä töitä tekemällä.

Urantia-kirja kiistää perisyntiin ja toistaa Melkisedekin opetuksen vanhurskauttamisesta. Vanhurskauttamisoppi esitetään Melkisedekin opetusta perusteellisemmin ja Jeesuksen opetuksin täydennettynä: *Rakastava taivaallinen Isä, jonka henki elää hänen maan päällä asuvissa lapsissaan, ei ole mikään jakautunut persoonallisuus – toisaalta oikeuden, toisaalta armon personoituma. Mitään välittäjää ei myöskään tarvita, jotta pääsisi osalliseksi Isän suosioista tai anteeksiantamuksesta. Jumalallista vanhurskautta ei hallitse tiukka, hyvitystä vaativa oikeudenmukaisuus; Isä-Jumala nousee tuomari-Jumalan yläpuolelle.* [41:4]

Syvin olemuksesi – jumalallinen Suuntaaja – panee sinut isoamaan ja janoamaan vanhurskautta, se luo sinuun tietyn kaipauksen jumalallista täydellisyyttä kohtaan. [1107:4] Jeesus vastasi: ... ”Pelastus on Isän antama lahja, ja sen paljastavat hänen Poikansa. Se, että puolestasi otat sen uskon kautta vastaan, tekee sinusta pienessä määrin jumalallisen, Jumalan pojan tai tyttären. Uskon kautta sinut vanhurskautetaan, uskon kautta sinut pelastetaan, ja tämän saman uskon kautta sinua viedään iäti eteenpäin enentyvään ja jumalalliseen täydellisyyteen johtavalla tiellä. Uskon kautta Abraham vanhurskautettiin, ja Melkisedekin opetusten kautta hän tuli tietoiseksi pelastuksesta. Kautta aikakausien tämä sama usko on pelastanut ihmisten poikia, mutta nyt Poika on tullut Isän tyköä tekemään pelastuksesta todellisemmän ja hyväksyttävämmän.” [1682:5] Jeesus sanoi: ”Et voi ostaa pelastusta; et voi ansaita vanhurskautta. Pelastus on Jumalan antama lahja, ja vanhurskaus on luonnollinen bedelmä siitä, että elää hengestä syntyneitä elämää valtakuntaan kuuluvana poikana. Sinua ei pelasteta siksi, että elät vanhurskasta elämää; vaan paremminkin on niin, että sinä elät vanhurskasta elämää siksi, että sinut jo on pelastettu, siksi että olet tunnustanut pojan asemasi Jumalan antamaksi lahjaksi ja valtakunnassa suoritettavan palvelemisen maan päällä eletävän elämän suurimmaksi iloksi. Kun ihmiset uskovat tämän evankeliumin, joka on ilmoitus Jumalan hyvydestä, he tuntevat tarvetta omasta halustaan katua kaikkea, minkä he tietävät synniksi. Poikautensa tajuaminen ei sovi yhteen synnintekemisen halun kanssa. Jotka uskovat valtakuntaan, isoavat vanhurskautta ja janoavat jumalallista täydellisyyttä.” [1683:2]

Urantia-kirjan mukaan ihminen itse tekee oman vapaan tahtonsa varassa päätöksen siitä, haluaako hän ottaa vastaan Jumalan lahjan eli haluaako hän maisen elämänsä jatkuvan ikuisena elämänä. Se keino, jolla jäädyään eloon, kätkeytyy niihin ihmistabdon mukautumiin ja niihin kuolevaisen mielen muodonmuutoksiin, joiden kautta tällaisesta jumalatietoisesta älyllisestä olennosta tulee asteittain hengen opettama ja lopulta hengen ohjaama. Tämä ihmismielen kehitys yhdistymästä aineen kanssa liitoksi hengen kanssa johtaa siihen, että kuolevaisen olennon mielen potentiaalisesti hengelliset osa-alueet muuntautuvat kuolemattoman sielun moron-tiarealiteeteiksi. Kuolevainen mieli, joka palvelee ainetta, tulee väijäämättä käymään yhä aineellisemmaksi, ja tämän seurauksena se tulee lopulta kärsimään persoonallisuuden hävittämisen. Hengelle antautunut mieli käy väijäämättä yhä hengellisemmäksi ja yltää lopulta ykseyteen eloon jäävän ja opastavan jumalallisen hengen kanssa, ja näin se saavuttaa pelastuksen ja persoonallisuuden olemassaolon ikuisuuden. [26:1]

Kysymys pahasta ja kärsimisestä. Parhaatkin profeetat erehtyivät siinä, että he pitivät Jumalaa pahuuden lähteenä ja kärsimystä Jumalan aiheuttamana. Koska Vanhan testamentin mukaan Jumalan kaikkivaltiuden ajatellaan tarkoittavan sitä, että Jumala määrää kaiken tapahtuvaksi, mikä tapahtuu, myös kärsimys ja paha olivat hänen aikaansaannoksiaan. Jumala myös käyttää aktiivisesti sekä hyvää että paha omien tarkoituksperiensä saavuttamiseksi. Mutta Raamattu ei ole tässäkään kohdin johdonmukainen, sillä Jumala esitetään myös kamppailemassa pahuutta vastaan. Koska Jumala tämän käsityksen mukaan on pahuuden lähde, Raamatun näkemys ei ole dualistinen sikäli, että pahuus olisi hyvän Jumalan vastavoima ja hänen kanssaan tasavertainen. Saman käsityksen mukaisesti Jumala on pahuutta vastaan taistellensa lopulta saavuttava voiton, joten hänen tahtonsa lopulta väijäämättä toteutuu. Epäjohdonmukaisuutta on siinäkin, että ihmisyyden on profeetan opetusten mukaan toivottoman paha, mutta ihmisellä on kuitenkin vapaus ohjata sydäntään kohti hyvyttä tai pahuutta. Raamatussa esiintyy käsitys, jonka mukaan paha on yhdistettävissä yliluonnollisiin olentoihin, jotka vastustavat Jumalaa ja uskovaisia. Jumala käyttää hyväkseen näitä ”pahoja henkiä”, ”petoksen henkiä” ja ”langenneita enkeleitä” lähettämällä heitä kiusaamaan ihmisiä ja vaikuttamaan heidän toimiinsa. Uuden testamentin mukaan nämä olennot ovat vastuussa jopa suurimmasta osasta maailmassa esiintyvää pahuutta. Kun ihmisiä kohtasi jokin onnettomuus, kuten sairaus, murhenäytelmä tai jokin katastrofi, siihen suhtaudutaan Vanhassa testamentissa niin, että Jumala on sen aiheuttanut; Uudessa testamentissa sen aiheuttajana nähdään enimmäkseen Saatana tai perkeleet.

Kärsiminen on paha. Raamatun näkemys kärsimisestä ei muodosta loogista kokonaisuutta. Raamatun perusnäkemysten mukaan Jumala hallitsee universumia palkkion ja rangaistuksen mekanismia käyttäen. Kärsiminenkin siis on Jumalan aiheuttama kokemus. Se on kaikille rangaistus pahan tekemisestä ja synnistä; uskovien kohdalla se voi lisäksi olla tapa, jolla Jumala koettelee heitä. Kärsiminen johtaa ajattelemaan, että kärsimys on omalla kohdalla ainutlaatuista, ja tämä taas johtaa huomion kohdistumiseen omaan itseensä ja itsekkeisyyden korostumiseen. Toisaalta tietoisuus siitä, että kärsimys kuuluu kaikkien kokemukseen, lisää sympatiaa ja lohduttamisen mahdollisuuksia. Se, että vääryydellä menestyvät eivät näytä saavan rangaistusta vaan säästyvän kärsimyksiltä, on joh-

tanut ajatukseen viimeisestä tuomiosta eli että maailman lopulla vääryydet oikaistaan: uskolliset palkitaan ja syntiset väärintekijät tuomitaan helvetin kitaan. Kärsimys esiintyy myös siinä omituisessa opissa, että toinen voi ottaa kärsiäkseen toisten tekemien pahojen tekojen ja syntien rangaistuksen, eli niin kutsutussa sovitusopissa. Oppi Jeesuksen kärsimisestä, ristinkuolemasta ja lopullisesta uhrista on juuri tämän opin ilmentymä. Uskovaisten ja Jumalalle uskollisten kärsimykset jäävät silti suurimmalta osaltaan selittämättömiksi, sillä ne eivät loogisesti sovi käsitykseen rankaisuja palkitsemismekanismista. Uskovien kärsimykset ovat selittämätön mysteeri. Raamatussa jopa syytetään etäistä, jumalallista despoottia siitä, että hän on välinpitämätön inhimillistä hätää ja kärsimistä kohtaan. Ajatus ei ole kaukana nykyajan ihmisenkään mielestä.

Urantia-kirja opettaa lähes joka kohdassa jotakin muuta. Jumala ei ole pahuuden lähde. Jumala ei määrää kaikista olemassaolon yksityiskohdista ja joka ainoasta tapahtumasta, vaan on Jumalan tahto, että maailma kehittyy evoluution mukaisesti, että ihminen itse haluaa kehittyä ja tulla lopulta Jumalan kaltaiseksi. Jumala ei aiheuta kärsimystä. Ihmissydän ei ole toivottoman paha. Ihminen itse on kykenevä tekemään pahaa, hän ei siihen pahojen voimien ohjausta tarvitse. Itsekeskeisyys, huoli omasta pelastumisestaan on pahaa; pelastumiseen tulee suhtautua itsestäänselvyytenä. Jumala ei lähetä pahoja henkiä piinaamaan ihmisiä. Jumala ei aiheuta katastrofeja, onnettomuuksia, sairauksia tai murhenäytelmiä. Jumala ei hallitse maailmaa palkkion ja rankaisun mekanismeilla käyttäen. Jumala ei langeta rangaistuksia pahuudesta ja synnistä. Jeesus ei kuollut sovittaakseen ihmiskunnan syntejä. Ketään ei tuomita helvettiin, sillä helvettiä ei ole olemassakaan. Uskovien kärsimykset eivät ole selittämätön mysteeri. Jumala sanoo: ”Kaikissa teidän vaivoissanne minuakin vaivataan.” (29:6) Mutta *Urantia-kirjan* mukaan se on totta, että ihmisen on tehtävä valinta hyvän ja pahan välillä ja että Jumalan tahto aina viime kädessä toteutuu.

Jeesus sanoi: ”[S]inun tulisi tietää, ettei Isä tarkoituksellisesti kiinsaa lapsiaan. Ihminen langettaa päälleen tarpeetonta kärsimystä sillä, että hän itsepintaisesti kieltäytyy vaeltamasta jumalallisen tahdon mukaisia parempia teitä. Kärsimys sisältyy pahaan potentiaalina, mutta enimmäkseen se on synnin ja paatumuksen aiheuttamaa. Tässä maailmassa on sattunut monen monta epätavallista tapahtumaa, eikä mitään outoa ole siinä, että kaikki ajattelevat ihmiset joutuvat ymmälle näitä kärsimyksistä ja vaivasta kertovia näkymiä todistaessaan. Mutta yb-

destä asiasta voit olla varma: Isä ei lähetä kärsimystä mielivaltaisena rangaistuksena väärintekemisestä. Pahuuteen sisältyvät epätäydellisyydet ja vaikeudet ovat myötäsyntyisiä; synnistä koituvat rangaistukset ovat väistämättömiä; paatuneisuuden mukanaan tuomat tuboisat seuraukset ovat vääjäämättömiä. Ihmisen ei tulisi syyttää Jumalaa kärsimyksistä, jotka ovat hänen valitsemansa elämäntavan luonnollinen seuraus. Lääoin ei ihmisen tulisi valittaa kokemuksista, jotka kuuluvat osana elämään, sellaisena kuin sitä tässä maailmassa eletään. Isän tahto on, että kuolevainen ihminen työskentelee sinnikkäästi ja johdonmukaisesti kobentaakseen omaa tilaansa maan päällä. Järkevä utteruus antaisi ihmiselle mahdollisuuden päästä suurimmasta osasta hänen maista kurjuuttaan.” [1661:5]

Raamatun kristillinen tulkinta, jonka mukaan Israelin pyhä historia on osa Jumalan suunnitelmaa johtaen luomisesta tuomiopäivään keskushenkilönään Jeesus, ruumiillistunut Pyhän Kolminaisuuden toinen jäsen, Jumalan Sana ja Melkisedekin papistoon kuuluva taivaallinen välittäjä, Jumalan poika, toinen Aatami, joka saapuu toistamiseen maan päälle perustettavan Jumalan valtakunnan hallitsijaksi tai viimeisen päivän tuomariksi, on *Urantia-kirjan* opetusten mukaan lähes joka kohdaltaan virheellinen.

Israelin historia ei ole pyhää historiaa. Tuomiopäivät eli kuolleitten haudastanousun päivät tulevat ja menevät ilman, että ihmiskunta niitä kaikkia edes huomaa. Evoluutio jatkuu määräämättömät ajat. Seitsemässä vaiheessa toteutuva valon ja elämän aikakausi koittaa lopulta, mutta se ei ole millään tavoin sidoksissa Jeesuksen toiseen tai mahdollisesti useampaankaan tulemiseen. Jeesus, vaikka onkin Jumalan Poika, ei ole Kolminaisuuden toinen jäsen. Iankaikkinen Poika, jonka Poika Jeesus on, on kuvaannollisesti sanottuna Jumalan Sana. Jeesus ei kuulu mihinkään Melkisedekin papistoon. Jeesuksen toisella tulemisella ja taivaan valtakunnalla ei ole keskinäistä riippuvuussuhdetta. Taivaan valtakunta on jo täällä, uskovien sydämessä.

Uuden testamentin opetus, jonka mukaan haudasta noussut Kristus ja hänen lunastustyönsä on keskeisin totuus eli Jeesuksen ristin ja ylösnousemuksen tosiasiain ylikorostaminen on *Urantia-kirjan* mukaan valitettava väärinkäsitys. Jeesuksen evankeliumi Jumalan Isyydestä ja ihmisten veljeydestä on Uudesta testamentista kyllä löydettävissä, mutta se ei ole siellä keskeisellä sijalla. Uuden testamentin käsitys on, että Jeesuksen ris-

tinkuolema oli Jumalan lopullinen toimi, jolla hän pelasti koko ihmiskunnan synnin orjuudesta ja teki mahdolliseksi iankaikkisen elämän, eli kysymyksessä on edellä mainittu lunastusoppi tai sovitusoppi.

Urantia-kirja toteaa valittaen, että kristinusko muutti Jeesuksen evankeliumin evankeliumiksi Jeesuksesta. Sovitusopista *Urantia-kirja* toteaa muun muassa: *Paratiisin-Pojan lahjoittautuminen maailmalle kuuluu erottamattomasti tilanteeseen, jossa yksi planetaarinen aikakausi päättyi. Se oli väistämätöntä. Se ei tapahtunut siksi, että näin olisi pyritty saavuttamaan Jumalan suosio. Tämä jumalallinen lahjoittautuminen sattui myös olemaan erään Luoja-Pojan viimeinen henkilökohtainen näytös pitkässä vaelluksessa hänen omaan universumiinsa kohdistuvan kokemuspuhaisen suverenisuuden saavuttamiseksi. Olisiko suurempaa irtokuvaa Jumalan infiniittisestä luonteesta kuin opetus, jonka mukaan hänen isänsydämensä kaikessa ankarassa kylmyydessään ja kovuudessaan ei sen vertaa liikuttanut luotujensa onnettomuuksista ja murbeista, että hänen hellä armeliaisuutensa saatiin pubkeamaan esiin vasta, kun hän näki nuhteettoman Poikansa verta vuotavana ja kuolevana Pääkallonpaikan ristinpuussa!* [60:5]

Jeesus oli Uuden testamentin mukaan viimeinen Jumalan vaatima uhri, pääsiäislammas. Käsitetyksen luoma kuva Jumalasta on kammottava, kaamea ja kauhistuttava; totaalisen väärä ja erheelinen.

Urantia-kirjassa meille sanotaan: *Jeesuksen kuoleman ja juutalaisten pääsiäisen välillä ei ole mitään suoranaista yhteyttä. On totta, että Mestari luopui liballisesta elämästään tuona päivänä, juutalaisen pääsiäisen valmistuspäivänä, ja suurin pürtein samana hetkenä, jona tempelissä ubrattiin pääsiäislampaat. Mutta tämä tabaton yhteensattuma ei millään muotoa osoita Ihmisen Pojan maan päällä tapahtuneen kuoleman ja juutalaisten uhrijärjestelmän välillä olevan jokin yhteys... hänen suunnilleen mainittuna hetkenä tapahtunut kuolemansa oli puhtaasti luonnollinen ja ihmisen järjestämä tapahtuma.*

Jeesuksen ristinkuoleman suunnitteli ja pani täytätön ihminen eikä Jumala. On totta, että Isä kieltäytyi puuttumasta ihmisten maailman tapahtumien kulkuun Urantiolla, mutta Paratiisissa oleva Isä ei säättänyt, vaatinut eikä edellyttänyt, että hänen Poikansa kuolema olisi sellainen, jollaisena se maan päällä toimeenpantiin... Kaikki tapahtunut oli ihmisen aikaansaannosta, ei Jumalan. [2002:2–3]

Sovitusoppiin liittyy läheisesti käsitys niin kutsutusta ehtoollisen sakramentista. On valitettavaa, että evankeliumien kirjoittajat eivät muistaneet sanatarkasti Jeesuksen ehtoollisella lausumia sa-

noja. Tai ehkä Markus ne kirjasi ainakin lähes sanatarkasti, mutta myöhemmät sovituspöytäkirjat tarkoitushakuisesti muokkasivat evankeliumien kirjoituksia tällä kohdalla niin kuin monessa muussakin kohdassa. Niin kutsutut ehtoollisen asetussanat esiintyvät kaikissa neljässä evankeliumissa ja lisäksi vielä Ensimmäisessä korinttolaiskirjeessä jokseenkin yhdenmukaisessa asussa. Näin ne on kirjattu Markuksen evankeliumiin: *Aterian aikana Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: "Ottakaa, tämä on minun ruumiini." Sitten hän otti maljan, kiitti Jumalaa ja antoi heille, ja he kaikki joivat siitä. Hän sanoi: "Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodatetaan kaikkien puolesta. Totisesti: minä en enää maista viiniköynnöksen antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon uutta viiniä Jumalan valtakunnassa."* (Markus 14:22–25, uusi käännös.)

Näin ne on kirjattu *Urantia-kirjaan*: *Kun Jeesukselle tuotiin kolmas viinimalja, "siunausmalja", hän nousi divaanilta, otti maljan käsiinsä ja siunasi sen sanoen: "Ottakaa, jokainen teistä, tämä malja ja juokaa siitä. Olkoon tämä muistomaljani. Tämä on siunauksen malja, joka kertoo uudesta, armon ja totuuden tuomiokaudesta. Olkoon tämä malja teille vertauskuva jumalallisen Totuuden Hengen vuodattamisesta ja vaikutuksesta. Enkä enää juo tätä maljaa teidän kanssanne ennen kuin juon sen uudessa habmossa teidän kanssanne Isän ikuisessa valtakunnassa." ...*

Kun he olivat juoneet tämän uuden muistomaljan, Mestari otti leivän, ja kiitokset lausuttuaan hän mursi sen palasiksi, kehoitti heitä panemaan leivän kiertämään sanoen: "Ottakaa tämä muistoleipä ja syökää se. Olen kertonut teille, että minä olen elämän leipä. Ja tämä elämän leipä on Isän ja Pojan yhdistynyt elämä yhtenä lahjana. Isän sana, sellaisena kuin se paljastuu Pojassa, on totisesti elämän leipä." Nautittuaan muistoleivän, joka symboloi elävää totuuden sanaa kuolevaisen liballiseen habmoon ruumiillistuneena, he istuutuivat kaikki paikalleen.

Vaikka Mestari olikin tuolla tavoin koettanut asetta tämän uuden muistosakramentin, niin ne, jotka myöhemminä vuosisatoina seurasivat hänen jälkeensä, pitivät huolen hänen nimenomaisen toiveensa tehokkaasta tyhjäsitkemisestä, sillä hänen yksinkertainen bengellinen symboliikkansa tuolta viimeiseltä liballisesta habmossa vietyltä illalta on madallettu täsmällisiksi tulkinnoiksi ja pakotettu miltei matemaattista tarkkuutta edustavaan, ennalta määrättyyn kaavaan. Yhdestäkään toisesta Jeesuksen opetuksesta ei ole tullut yhtä pabasti perinteen vakioimaa. [1941:6; 1942:1, 4]

Uudessa testamentissa on myös kasteesta tehty sakramentti, jolla seurakuntalaiset liitetään uskovan kristilliseen yhteisöön ja jolla he tulevat osallisiksi Pyhästä Hengestä.

Urantia-kirja opettaa, että Jeesus ei asettanut kasteen sakramenttia. Hän piti kastetta yhdenkeväänä rituaalina, jolla ei ole sen syvällisempää merkitystä, mutta joka ei ketään vahingoitakaan. Uudessa testamentissa ei tehdä eroa Pyhän Hengen ja Totuuden Hengen välillä. *Urantia-kirja* puolestaan opettaa, että Pyhä Henki on Äiti-Hengen, Universumin Hengen, henki; Totuuden Henki puolestaan on Luoja-Pojan henki. Kumpikin henki vaikuttaa ilman minkäänlaisia rituaaleja.

Uudessa testamentissa opetetaan, että kirkkolaitos olisi Jeesuksen perustama ja että Jeesus olisi antanut Pietarille tässä tarkoituksessa erikoisaseman. Matteuksen evankeliumista on luettavissa: *Simon Pietari vastasi: "Sinä olet Messias, elävän Jumalan poika." Jeesus sanoi hänelle: "Autuas olet sinä, Simon, Joonan poika. Tätä ei sinulle ole ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. Ja minä sanon sinulle: Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni. Sitä eivät tuonelan portit voita. Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet. Minkä sinä sidot maan päällä, se on sidottu taivaissa, ja minkä sinä vapautat maan päällä, se on myös taivaissa vapautettu."* (Matteus 16:16–18; uusi käänös.)

Urantia-kirja kertoo elokuun 9. päivän tapahtumista vuonna 29 seuraavasti: *sitten Simon Pietari seisomaan ponnahtaen huudahti: "Olet Vapahtaja, elävän Jumalan Poika." Ja yksitoista istuallaan olevaa apostolia nousivat yhtenä miehenä jaloilleen osoittaen sillä, että Pietari oli puhunut heidän kaikkien puolesta.*

Kun Jeesus oli viitannut heitä taas istumaan, hän yhä heidän edessään seisten sanoi: "Tämän on minun Isäni teille paljastanut. On koittanut hetki, jolloin teidän on saatava tietää totuus minusta..." [1746:2–3]

Vasta seuraavana päivänä, keskiviikkona 10.8.29 Jeesuksen taas kerran opettaessa apostolejaan taivaan valtakunnasta sukeutui seuraava sananvaihto: *Jeesus käänsi äkkiä katseensa suoraan heitä kasvoihin ja sanoi: "Yhden kokonaisen päivän nyt kuluttua siitä, kun annoitte hyväksyntänne sille, mitä Simon Pietari julisti Ihmisen Pojan henkilöllisyydestä, haluaisin kysyä, pysyttekö edelleen päätöksessänne?" Nämä sanat kuullessaan kaksitoista apostolia nousivat seisomaan, ja Simon Pietari, joka astui muutaman askelen Jeesusta kohti, sanoi: "Kyllä, Mestari, me pysymme. Uskomme, että sinä olet elävän Jumalan Poika." Ja Pietari ja hänen veljensä istuutuivat paikalleen.*

Edelleen seisten Jeesus sanoi kahdelletoista apostolille: "Olette valitut lähettilääni, mutta tiedän, ettette näissä olosuhteissa voisi omata tätä uskoa pelkän inhimillisen tietämisen tuloksena. Tämä on Isäni bengen ilmoitus sisimmässänne olevalle sielulle. Ja kun siis sisimmässänne asuvan Isäni bengen ymmärryksen nojalla esitätte tämän julistuksen, se saa minut julistamaan, että tälle perustalle tahdon rakentaa taivaan valtakunnan veljesliiton. Tälle hengellistä todellisuutta olevalle kalliolle tahdon rakentaa elävän temppelin, joka olennoi hengellistä yhteenkuuluvuutta Isäni valtakunnan ikuisten realiteettien kanssa. Mitkään pahuuden sotavoimat ja mitkään synnin sotajoukot eivät tule voittamaan tätä jumalallisen bengen inhimillistä veljesyhteisöä. Ja vaikkei Isäni henki on aina oleva kaikkien niiden tiennäyttäjä ja opastaja, jotka liittyvät tämän bengen yhteisön riveihin, niin teille ja teidän seuraajillenne minä nyt luovutan ulospäin näkyvän valtakunnan avaimet – ajallisiin asioihin kohdistuvan vallan – ulkoiseen valtakuntaan kuuluviin valtakunnan jäseninä toimivien miesten ja naisten muodostaman yhteisön sosiaaliin ja taloudellisiin asioihin." [1747:2–3]

Ehkä kaikkein pahimmalla tavalla on tullut väärin ymmärretyksi Jeesuksen vähän ennen ristiinnaulitsemistaan esittämä opetus hänen toisesta tulemisestaan. Vanhimmissa Uuden testamentin kirjoituksissa odotetaan maailmanloppua tai taivaan valtakunnan perustamista ja Kristuksen toista tuleamista taivaan pilvissä tuomarina ja vapahtajana jo silloin eläneen sukupolven aikana; myöhemmissä kirjoituksissa tästä odotuksesta on luovuttu. Jotkut toiset Uuden testamentin kirjoitukset tulkitsivat asian niin, että Kristus ja taivaan valtakunta jo olivat maan päällä. Maailman loppu ja Jeesuksen ennustama Jerusalemin hävittäminen yhdistettiin yleisesti samanaikaiseksi tapahtumaksi.

Urantia-kirja kertoo Jeesuksen tiistai-iltana 4.4.30 Öljymäellä esittämistä opetuksista seuraavaa: Vastatessaan apostoliensa kysymykseen Jerusalemin hävittämisestä hän kertoi, että se tapahtuisi, kun Rooman mahtava armeija alkaisi piirittää kaupunkia. Hän varoitti vääristä opettajista ja "vapahtajista"; nämä eksyttäisivät monia ja lietsoisivat kapinan, joka johtaisi Rooman sotatoimiin. Hän kehotti seuraajiaan pakenemaan vuorille heti, kun ensimmäiset roomalaissotilaat näkyisivät kaupungin liepeillä. Koska apostolit eivät kyenneet käsittämään mitään maailmanloppua vähäisempää tapahtumaa, joka hävittäisi Jerusalemin tai koska he ajattelivat vanhan Jerusalemin hävittämisen uuden Jerusalemin ja juutalaisten maailmanvallan eli taivaan valtakunnan perustamisen kannalta välttämättömäksi, he yhdistivät mielessään Jeesuk-

sen toisen tulemisen ja sen myötä tapahtuvan taivaan valtakunnan perustamisen sekä Jerusalemin hävittämisen samaksi tapahtumaksi. *Eivätkä he lakanneet tulkitsemaasta hänen sanojaan tällä tavoin siitä huolimatta, että Mestari koko tämän Öljymäellä vietetyn opetusillan ajan näki aivan erityistä vaivaa estääkseen juuri tällaisen erehdyksen.* [1914:3]

Jeesus sanoi kyllä, että silloinen sukupolvi ei ehtisi hautaan ennen kuin hänen sanansa käyvät toteen, mutta hän ei tarkoittanut sillä omaa uutta tulemistaan eikä taivaan valtakunnan perustamista. Jeesus sanoi: ”Mitä sitten tulee Jerusalemin vaivan aikaan, josta olen teille puhunut, niin tämä sukupolvi ei ehdi hautaan ennen sanojeni toteen käymistä; mutta jos kysymys on Ihmisen Pojan uuden tulemisen ajankohdasta, siitä ei kukaan taivaassa tai maan päällä voi olettaa jotakin lausuvansa.. Mutta teidän tulisi osoittaa viisautta sikäli, että osaatte erottaa, milloin aikakausi kypsyy; teidän tulisi olla valppaat osataksenne erottaa aikojen merkit. Tehän tiedätte, että kun viikunapuu kasvattaa hentoja versoja ja pubkeaa lehteen, niin kesä on lähellä. Samoin sitten, kun maailma on selviytynyt aineellismielisyyden pitkästä talvesta, ja kun huomaatte uutta tuomiokautta olevan hengellisen kevään tulevan, teidän tulisi tietää, että uutta vierailua merkitsevä suvi läbestyy.” [1915:3]

Urantia-kirja toteaa tästä opetuksesta: Mikään kaikista Mestarin apostoleilleen pitämistä puheista ei koskaan mennyt heidän mielessään yhtä sekaisin kuin tuona tiistai-iltana Öljymäellä pidetty puhe, joka käsitteli kahta aihetta: Jerusalemin hävitystä ja hänen omaa toista tulemistaan. Tästä johtuu, etteivät myöhemmin kirjoitetut selonteot, jotka perustuvat muistumiin siitä, mitä Mestari tuossa epätavallisessa tilanteessa sanoi, ole kovinkaan yhtäpitäviä. [1915:5] Kaikista Mestarin esittämistä opetuksista mitään osakysymystä ei ole yhtä pahoin väärinkäsitelty kuin hänen lupaustaan, että hän joskus omassa persoonassaan palaa tähän maailmaan. [1918:4]

Lopuksi

Raamattu siis sisältää paljon, hyvin paljon sellaista, mikä ei ole totta. Mutta myös paljon, hyvin paljon sellaista, joka on totta. *Urantia-kirja* esittää runsaan määrän Raamatusta olevia lainauksia, joista voimme uskoa, että ne ovat totta tai ainakin ne ovat kielikuvia, joihin sisältyy totuutta.

Jeesus sanoi Natanaelille: *Kirjoitukset sisältävät paljon, hyvin paljon sellaista, joka on totta, mutta nykyisen opetuksesi valossa tiedät näiden kirjoitusten sisältävän myös paljon sellaista, joka antaa väärän kuvan taivaassa olevasta Isästä...* [1767:6]

Liitän tähän lopuksi muutaman *Urantia-kirjan* Raamatusta lainaaman kohdan.

”Näin sanoo Herra: ’Minä olen sinut luonut, minä olen sinut lunastanut, minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.’ ” [1069:2] (Nuorempi Jesaja 43:1)

’Kun kärsimysten vetten läpi kuljet, olen minä sinun kanssasi, ja kun vastoinkäymisten virrat käyvät ylitsesi, en minä sinua hylkää.’ [1662:2] (Nuorempi Jesaja 43:2)

”Niin tulkaa, käykäämme oikeutta keskenämme’, sanoo Herra, ’vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi.’ ” [1066:6; 1445:4] (Vanhempi Jesaja 1:18)

”Herran henki on minun päälläni, sillä hän on minut voidellut julistamaan ilosanomaa nöyrille, lähetetty minut sitomaan särjettyjä sydämiä, julistamaan vangituille vapautusta ja kahlituille kirvoitusta.” [1066:7; 1363:4; 1391:6; 1662:2; 1686:1] (Vanhempi Jesaja 61:1)

”Eikä siellä ole unta enää oleva. Jumalan ja hänen Poikansa läsnäolo on edessänne ja olette ikuisesti hänen palvelijoitaan; olette nähneet hänen kasvonsa ja hänen nimensä on teidän henkenne. Eikä yötä enää ole oleva; eivätkä he tarvitse auringon valoa, sillä Suuri Lähde ja Keskus valaisee heitä; ja he elävät aina ja ikuisesti. Ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyynelät heidän silmistänsä; eikä kuolemaa enää ole oleva, ei murhetta eikä parkua, eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on kadonnut.” [299:5] (Johanneksen ilmestys 21:3–4)

Lähdekirjallisuutta

- Metzger, Bruce M. ja Coogan, Michael D. (toim.) (1993). *The Oxford Companion to the Bible*. New York, Oxford: Oxford University Press
- Achtemeier, Paul J. (1985). *Harper's Bible Dictionary*. New York: The Society of Biblical Literature
- Johnson Paul (1995). *A History of Christianity*. New York: Touchstone
- Comay, Joan ja Brownrigg, Ronald (1971). *Who's Who in the Bible*. New York: Wings Books
- Palva, Heikki (1995). *Raamatun tietosanasto*. Porvoo, Helsinki, Juva: WSOY
- Coogan, Michael D. (toim.) (1998). *The Oxford History of the Biblical World*. New York, Oxford: Oxford University Press
- Kelly, J.N.D. (1986). *The Oxford Dictionary of Popes*. Oxford, New York: Oxford University Press

- Latourette, Kenneth Scott (1975). *A History of Christianity*. San Francisco: HarperSan Francisco
- Livingstone, Elisabeth A. (1977) *The Concise Oxford Dictionary of the Christian Church*. Oxford, New York: Oxford University Press
- McManners, John (toim.) (1992) *The Oxford Illustrated History of Christianity*. Oxford, New York: Oxford University Press
- Herrin, Judith (1987). *The Formation of Christendom*. Princeton: Princeton University Press
- Green, Vivian H.H. (1996) *A New History of Christianity*. Bridgend: Sutton Publishing Limited
- Faw, Duane L. (1986). *The Paramony*. Malibu California: Duane L. Faw Publisher 10.4.1999

